

Správa
o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie
podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení
neskorších predpisov

.....

Návrh Územného plánu obce
Opátka

.....

Február 2020

OBSAH:

A.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	2
A.I.	Základné údaje o obstarávateľovi	2
A.I.1	Označenie	2
A.I.2	Sídlo	2
A.I.3	Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa	2
A.II.	Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	2
A.II.1	Názov	2
A.II.2	Územie	2
A.II.3	Dotknuté obce	2
A.II.4	Dotknuté orgány	2
A.II.5	Schvaľujúci orgán	3
A.II.6	Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich št. hranice	3
B.	ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	3
B.I.	Údaje o vstupoch	3
B.I.1	Pôda	3
B.I.2	Voda	3
B.I.3	Suroviny	4
B.I.4	Energetické zdroje	4
B.I.5	Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	4
B.II.	Údaje o výstupoch	6
B.II.1	Ovzdušie	6
B.II.2	Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd	6
B.II.3	Odpady	6
B.II.4	Hluk a vibrácie	6
B.II.5	Žiarenie a iné fyzikálne polia	7
B.II.6	Doplňujúce údaje	7
C.	KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	7
C.I.	Vymedzenie hraníc dotknutého územia	7
C.II.	Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia	7
C.II.1	Horninové prostredie	7
C.II.2	Klimatické pomery	8
C.II.3	Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia	8
C.II.4	Vodné pomery	8
C.II.5	Pôdne pomery	8
C.II.6	Fauna, flóra	9
C.II.7	Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana	12
C.II.8	Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov	12
C.II.9	Obyvateľstvo – demografické údaje, aktivity, infraštruktúra	14
C.II.10	Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti	16
C.II.11	Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	17
C.II.12	Iné zdroje znečistenia	17
C.II.13	Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	17
C.III.	Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	17
C.III.1	Vplyvy na obyvateľstvo	17
C.III.2	Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	17
C.III.3	Vplyvy na klimatické pomery	17
C.III.4	Vplyvy na ovzdušie	18
C.III.5	Vplyvy na vodné pomery	18
C.III.6	Vplyvy na pôdu	18
C.III.7	Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	18
C.III.8	Vplyvy na krajinu	18
C.III.9	Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma	18
C.III.10	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	24
C.III.11	Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	24
C.III.12	Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	24
C.IV.	Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie ..	24
C.IV.1	Opatrenia na riešenie vplyvov na obyvateľstvo	24
C.IV.2	Opatrenia pre usporiadanie územia z hľadiska zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity	24
C.IV.3	Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov a na znižovanie negatívneho pôsobenia stresových javov	25
C.V.	Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom	26
C.VI.	Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	27
C.VII.	Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	28
C.VIII.	Všeobecné záverečné zhnutie	28
C.IX.	Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	28
C.X.	Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení	28
C.XI.	Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov	29

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I. Základné údaje o obstarávateľovi

A.I.1 Označenie

Obec Opátka, štatutárny zástupca – Ing. Martin Müller, starosta

A.I.2 Sídlo

Obecný úrad Opátka č. 17, 044 65 Opátka

A.I.3 Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

(meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie, od ktorej možno dostať informácie o územnoplánovacej dokumentácii)

Ing. Martin Müller, starosta obce Opátka, č. tel.: 0556961100, e-mail: obecopatka@gmail.com

Ing. arch. Agnesa Hoppanová, odborne spôsobilá osoba na obstarávanie Územného plánu obce Opátka, tel.: 0918184928, e-mail: agnesahoppanova@gmail.com

A.II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

A.II.1 Názov

Územný plán obce Opátka – etapa Návrh ÚPN-O

A.II.2 Územie

Kraj:	Košický kraj
Okres:	Košice - okolie
Obec:	Opátka
Katastrálne územia:	Opátka

A.II.3 Dotknuté obce

1. Obec Opátka
2. Obec Košická Belá
3. Obec Veľká Lodina
4. Obec Veľký Folkmar
5. Obec Kojšov
6. Obec Zlatá Idka

A.II.4 Dotknuté orgány

7. Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy majetku, Detašované pracovisko Východ, Komenského 39/A, 040 01 Košice
8. Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Nám. Ľ.Štúra 1, 812 35 Bratislava
9. Okresný úrad Košice, Odbor výstavby a bytovej politiky, Komenského 52, 041 26 Košice
10. Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o ŽP, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja, Komenského 52, 041 26 Košice
11. Okresný úrad Košice, Odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Komenského 52, 041 26 Košice
12. Okresný úrad Košice, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Komenského 52, 041 26 Košice
13. Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice
14. Obvodný banský úrad, Timonova 23, 040 01 Košice
15. Dopravný úrad, divízia civilného letectva, Letisko M.R. Štefánika, 823 05 Bratislava
16. Okresný úrad Košice - okolie, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hroncova 13, 041 70 Košice
17. Okresný úrad Košice - okolie, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Hroncova 13, 041 70 Košice
18. Okresný úrad Košice - okolie, Pozemkový a lesný odbor, ref. lesného hospodárstva, Hroncova 13, 041 70 Košice
19. Okresný úrad Košice - okolie, Odbor krízového riadenia, Hroncova 13, 041 70 Košice
20. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Košice, Ipeľská 1, 040 01 Košice
21. Regionálna veterinárna a potravinová správa Košice - okolie, Kukučínova 24, 040 01 Košice
22. Úrad Košického samosprávneho kraja, Odbor regionálneho rozvoja, územného plánovania a ŽP, Námestie maratónu mieru 1, 040 01 Košice
23. Úrad Košického samosprávneho kraja, Odbor dopravy, Námestie maratónu mieru 1, 040 01 Košice

A.II.5 Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo obce Opátka.

A.II.6 Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich št. hranice

Riešenie Návrhu ÚPN-O Opátka nevytvára cezhraničné vplyvy a nie sú známe ani ďalšie vplyvy na životné prostredie presahujúce štátnu hranicu.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA**B.I. Údaje o vstupoch****B.I.1 Pôda**

(záber pôdy celkom, z toho zastavané územie, z toho dočasný a trvalý záber)

Štruktúra územia obce Opátka je nasledujúca (ha, rok 2017):

Celková výmera pôdy v ha	1390,2578	100,00 %
poľnohospodárska pôda	47,6751	3,42 %
v tom:		
orná pôda	1,2887	0,09 %
chmeľnice	-	-
vinice	-	-
záhrady	6,0225	0,43 %
ovocné sady	-	-
TTP	40,3639	2,90 %
nepoľnohospodárska pôda	1342,5827	96,58 %
v tom:		
lesné pozemky	1321,6325	95,08 %
vodné plochy	3,2612	0,23 %
zastavané plochy	13,3674	0,96 %
ostatné plochy	4,3216	0,31 %

Zdroj: Štatistický úrad SR

Podľa skupín BPEJ sa v k. ú. obce nachádzajú pôdy zaradené do 7. 8. a 9. kvalitatívnej skupiny (BPEJ:0800892/9, 0876462/8, 0714062/7). Podľa Nariadenia vlády SR č.58/2013 Z. z sa za najkvalitnejšiu pôdu v zmysle § 12 ods. 2 písm. a) zákona v riešenom území považuje pôda s kódom BPEJ 0714062/7 .

Návrh ÚPN-O Opátka

ÚPN -O rieši rozvoj obce prevažne využitím plôch mimo zastavané územie obce. Záber poľnohospodárskej pôdy je na 12-tich nových lokalitách. Je navrhovaných 10 RD, 40 chát a plochy občianskeho vybavenia. Na záber PP sa navrhuje 6,9198 ha, z toho PP je 6,5254 ha. V zastavanom území je 0,4613 a 6,0641 ha mimo zastavaného územia. Dve lokality v rozsahu 1,8530 ha sú navrhované na najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôde.

Návrh rešpektuje požiadavky na ochranu LP v zmysle § 5 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch. V Návrhu ÚPN-O sa uvažuje aj so záberom lesných pozemkov (0, 0100 ha) , a to pre výstavbu vodojemu.

B.I.2 Voda

(voda pitná, úžitková, zdroj vody.)

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Opátka nemá vybudovaný verejný vodovod. Obyvatelia obce sú zásobovaní pitnou vodou individuálne z vlastných zdrojov. Rekreačné lokality na riešenom území sú zásobované pitnou vodou sčasti z prívodu vody z pramennej jímky miestnych prameňov, ale zväčša individuálne. Vodovod nazvaný „Vodovod Košické Hámre“ využívajú chaty, hotely a penzióny v rekreačných lokalitách a osadách v nich - Prielozky a Táleng. Zdroj vody, prírodné potrubie, čerpacia stanica a vodojem sa nachádzajú na lokalite Medzi skalami.

Zdrojom vody je prameň Zlatník ($Q_{pov}=2,4$ l/s). Časť chatových osád Galová lúka, Stodolisko, Ústie, osady Teplý potok a Zlatá lúka sa zásobuje pitnou vodou individuálne - dovozom pitnej vody z mesta. Úžitkovú vodu čerpajú z miestnych zdrojov (potok, pramene).

V Návrhu ÚPN-O Opátka sa pre zásobovanie pitnou vodou navrhuje na skupinový vodovod Košické Hámre napojiť celú obec, vrátane chalúp a chát, ako aj väčšinu ostatných jestvujúcich a navrhovaných chát v k.ú. obce.

Napojenie obce a rekreačných lokalít na vodovod sa navrhuje cez dotlačiaciu stanicu pri Viničkovom potoku a vodojem s kap. 50 m³ umiestneným nad obcou.

Celková potreba pitnej vody v k.ú. obce k roku 2035:

Celková potreba spolu $Q_p = (600) \times (135+15) \times 0,75 = 67\,500$ l/deň = 67,5 m³/deň = 0,78 l/s,

Celkové denné max. $Q_m = Q_p \times k_d = 67,5 \times 1,6 = 108$ m³/deň = 1,25 l/s,

Celkové hodinové max. $Q_h = Q_m \times k_h = 1,25 \times 1,8 = 2,25$ l/s.

Vodojem pre obec s objemom 50 m³ zabezpečí s rezervou nutný objem $V = Q_m \times 0,6 = 81$ m³ $\times 0,6 = 48,6$ m³,

B.I.3 Suroviny

(druh, spôsob získavania)

Na území obce (dotýka sa južného okraja k.ú. obce) je evidované nasledovné prieskumné územia (podľa ŠGÚDŠ Bratislava):

- prieskumné územie P2/19 Zlatá Idka na nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy – Au, Ag, Cu, Sb rudy, pre Prospech Slovakia, s.r.o. s platnosťou od 02/05/2019 do 02/05/2023.

V Návrhu ÚPN-O Opátka je uvedené prieskumné územie rešpektované.

B.I.4 Energetické zdroje

(druh, spotreba)

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec a chatové osady sú zásobované elektrickou energiou 22 kV skupinovú prípojkou pre Galovu lúku a Opátku cez 6+2 trafostanice z primárneho VN vedenia č.204 Budulov – Krompachy. Prípojka VN je vedená vzduchom na drevených stĺpoch s betónovými pätkami. Prípojka vedie k trafostaniciam a po celej svojej dĺžke vyžaduje ochranné pásmo obojstranne 10 m od krajných vodičov. Trafostanice sú stožiarové a vyžadujú ochranné pásmo s 10 m okruhom.

Inštalované distribučné trafostanice v obci majú dostatočné výkonové rezervy aj pre krytie prípadného zvýšeného dopytu. NN rozvody spolu s VN rozvodom a verejným osvetlením boli modernizované.

Návrh ÚPN-O Opátka

Súčasná kapacita vykazuje značné rezervy na pokrytie potreby elektrickej energie pre navrhovaný rozvoj obce (byty, chaty a chalupy) nielen k roku 2035, ale aj pre ďalšie roky. Vzdušné vedenia VN a NN v zastavaných územiach sa navrhujú kabelizovať.

Zásobovanie plynom a teplom

Obec Opátka ani rekreačné lokality nie sú pripojené na verejný plynovod. Obyvatelia obce a v rekreačných lokalitách sa na varenie a vykurovanie v súčasnosti využívajú ostatné energetické médiá - stlačený plyn propán-bután, tekutý plyn, elektrickú energiu a tuhé palivo.

Návrh ÚPN-O Opátka:

V Návrhu ÚPN-O obce sa uvažuje s ponechaním doterajšieho systému, nakoľko SPP-D v riešenom území nerealizuje výstavbu ani nepripravuje realizáciu výstavby plynárenských zariadení. Možno predpokladať, že časom sa presadia efektívnejšie spôsoby vykurovania a nové modernejšie zdroje tepla. Postupne sa môžu využívať alternatívne zdroje tepla ako bioplynové generátory tepla, tepelné čerpadlá a solárne panely.

B.I.5 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Širšie dopravné vzťahy:

Obec Opátka je dopravne sprístupnená cestou III. triedy č.3357, ktorá sa stykovou križovatkou tvaru „T“ napája na cestu II/547 pri moste cez vodnú nádrž Ružín. Cesta III/3357 je celkovej dĺžky 1 854 m, dopravne sprístupňuje rozsiahle chatové a rekreačné územie Ružína a obec Opátka, kde je slepo ukončená pri autobusovej zastávke. Cesta II/547 má tranzitný dopravný charakter pre spojenie okresných miest Spišská Nová Ves a Gelnica s krajským sídlom Košice so zvýšením dopravnej záťaže z rekreačnej oblasti Ružín a okolia.

Miestna komunikačná sieť:

Cesta III/3357 v obci plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3 a pokračuje ako miestna obslužná komunikácia ďalej, ako asfaltová lesná cesta.

Ostatná sieť miestnych komunikácií, vzhľadom na konfiguráciu terénu v zastavanom území obce, má charakter poľných a lesných ciest, ktoré sú čiastočne spevnené štrkom, alebo vozidlá jazdia k rodinným či rekreačným objektom po trávnatých priestoroch medzi pozemkami. Pri križovaní vodného toku sú vlastníkmí pozemkov zrealizované mostné objekty pre ich sprístupnenie.

Lesné cesty, ktoré nadväzujú na miestne komunikácie, resp. na cesty III.tr., slúžiace hospodárskym účelom, sú vyjazdené a doprava na nich zaťažuje obytnú a rekreačnú funkciu.

Súčasný dopravný systém vykazuje tieto bodové a líniové dopravné závady:

- chýbajú parkoviská pre potreby obecného úradu a kostola,
- potreba dobudovania čakacích priestorov na autobusových zástavkách,
- sieť miestnych obslužných komunikácií, ktoré majú charakter poľných a lesných ciest so štrkovým povrchom je potrebné postupne prestavať na vozovky šírky v zmysle STN 73 6110,
- pozdĺž cesty III. triedy je potrebné vybudovať jednostranný chodník.

V ÚPN-O Opátka sa navrhuje:

- zväčšiť vzdialeností medzikrižovateľských úsekov,
- prestavať slepo ukončenú cestu III/3357 na kategóriu MZ 7,5/50,
- obslužné komunikácie radené do funkčnej triedy C3, ktorých to šírka uličného priestoru dovoľuje sa navrhujú postupne prestavať na kategóriu MO 6,0/40. V zmysle STN 73 6110 ide o komunikácie s obojsmernou premávkou a šírkou vozovky 5,0 m, jazdnými pruhmi 2,5 m s obojsmerným bezpečnostným pásom oproti pevnej prekážke 0,5 m – v zmysle STN 73 6110 oprava O1,
- úseky ulíc, ktorých šírka uličného priestoru z dôvodu tesnej obostavanosti neumožňuje rozšírenie komunikácií pre obojsmernú premávku sa navrhuje zjednosmerniť.
- v križovatkách existujúcich miestnych obslužných komunikácií sa požaduje oplatenia pozemkov RD navrhovať tak, aby boli zabezpečené dĺžky rozhľadových polí v zmysle STN 73 6110 a 73 6102,
- pri slepo ukončených komunikáciách, ktorých dĺžka by bola väčšia ako 100 m sa navrhuje obratisko,
- účelové cesty, ktoré sú vybudované so šírkou vozovky 3,0 m s výhybnami a dopravne sprístupňujú chaty a chalupy, budú aj v návrhovom období vyhovovať pre obojsmernú premávku v kategórii MO 4/30,

Statická doprava

V obci nie sú vybudované parkovacie plochy na verejných priestoroch. Iba pred objektom Obecného úradu je kolmé parkovanie pre 5 státi.

V Návrhu ÚPN-O sa požaduje pri riešení nových objektov občianskej vybavenosti zabezpečenie potrieb statickej dopravy v zmysle ukazovateľov STN 73 6110/Z2 na vlastnom pozemku. Takto sa zabráni parkovaniu vozidiel na verejných komunikáciách.

Pešie a cyklistické turistické trasy

Pozdĺž zbernej komunikácie ani pozdĺž miestnych komunikácií nie sú v obci vybudované samostatné chodníky, či cyklocesty.

Cez územie obce prechádzajú:

- od vodnej nádrže Ružín je cestou III/3357 značená modrá turistická značka vedená obcou (s osadenou smerovou tabuľou pri obecnom úrade). Modrá turistická trasa smeruje na Zlatú Idku. V Idanskom sedle je modrá trasa križovaná s červenou turistickou trasou Hrdinov SNP so smerom východ – západ. Výhodný smer červenej trasy vedie na Chatu Lajoška – Jahodnú a v pokračovaní žltou značkou na Chatu Zlatá Idka. Západný smer červenej trasy vedie na Chatu Erika.
- modrá cyklotrasa je vedená lesnými cestami z Jahodnej do obce Opátka.

V ÚPN – O sa navrhuje:

- pozdĺž cesty III/3357 sa navrhuje jednostranný chodník s voľnou šírkou min. 1,5 m,
- ostatné miestne komunikácie využívať aj naďalej pre peší a cyklistický pohyb,
- zrekonštruovať staré lesné cesty za účelom turisticko – náučnej a vyhliadkovej trasy,
- súbežne s cestou III/3357, pri potoku zrealizovať cykloturistickú cestičku na prepojenie obce s rybníkom a Ružínom.

Železničná doprava

Nie je v obci zastúpená. Najbližšia trasa a stanica je v Košiciach a Jaklovciach.

Letecká doprava

Na území obce sa nenachádza žiadne civilné letisko, ani letisko pre letecké práce v poľnohospodárstve. Najbližšie letisko je v Košiciach.

Autobusová doprava

Obec Opátka je obsluhovaná dvomi krajskými linkami autobusovej dopravy. V obci je zriadená zastávka pri kostole, kde je osadený jeden prístrešok pre cestujúcich. Spoje sa otáčajú na križovatke miestnych komunikácií v koncovej polohe cesty III. triedy.

Na zastávke s označením Opátka – Zlámaný potok nie sú na ceste III. triedy zrealizované samostatné zastavovacie pruhy pre autobusové spoje ani nie sú zriadené spevnené čakacie priestory pre cestujúcich a jednostranne je osadený drevený prístrešok.

V ÚPN-O sa navrhuje ponechanie situovania jestvujúcej zastávky v centre obce, ktoré je vyhovujúce pre obsluhu severnej časti obce aj pre navrhované rodinné domy, nakoľko pešia dostupnosť na zastávku nepresahuje vzdialenosť 500 m, čo je v súlade s STN 73 6110. Na zastávkach sa navrhuje zrealizovať samostatné zastavovacie pruhy mimo jazdných pruhov vozovky s parametrami v zmysle STN 73 6425. Zastávky vybaviť spevnenými čakacími priestormi pre cestujúcich s bezbariérovou úpravou a prvkami pre imobilných a osadiť prístrešky pre cestujúcich.

B.II. Údaje o výstupoch

B.II.1 Ovzdušie

(hlavne zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií)

Podľa údajov z Národného emisného informačného systému (NEIS) je priemerná ročná koncentrácia NO₂ je 5 – 15 µg.m⁻³, priemerná ročná depozícia N (NO, NO₂) je 600 – 800 mg.m⁻², priemerná ročná koncentrácia SO₂ je 5 – 15 µg.m⁻³ a priemerná ročná depozícia S (SO₂ a sírany) je 1 500 – 2 500 mg.m⁻². Ide o hodnoty v dolnej časti stupnice.

V obci nie je vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia. Za najvýznamnejší zdroj znečisťovania ovzdušia v obci možno považovať nevybudovanú kanalizáciu v obci a chatových osadách a to, že sídlo nie je plynofikované. V obci je zdrojom znečistenia vykurovanie na báze tuhého paliva. Doprava na ceste III. triedy nepredstavuje výrazný zdroj znečistenia ovzdušia, avšak v čase ťažby dreva a jeho prepravy po nespevnených cestách je negatívny dopad dopravy výrazný.

So znečistením ovzdušia najviac súvisí poškodenie vegetácie exhalátmi, ktoré je plošného charakteru a prejavuje sa na poškodení lesných porastov.

Návrh ÚPN-O Opátka

Nenavrhujú sa žiadne nové zdroje znečistenia ovzdušia. Vzhľadom na to, SPP neplánuje realizáciu plynofikácie, výhľadovo sa môže znížiť znečistenie ovzdušia využívaním alternatívnych zdrojov tepla ako sú ako bioplynové generátory tepla, tepelné čerpadlá a solárne panely.

B.II.2 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

(celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania, recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd, zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania)

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Obec a chatové osady nemajú vybudovanú kanalizáciu. Dažďové vody odtiekajú priekopami pozdĺž komunikácií do potoka. Splašky sú zachytávané do žump, ktoré sa sporadicky vyvážajú. Chaty využívajú aj suché záchody. Neprevádzkované stredisko (býv. ObÚ KE-okolie) zachytáva odpadové vody do župy. Zo žump sú splašky vyvážané na ČOV v Košiciach..

V Návrhu ÚPN-O Opátka:

Navrhuje sa vybudovanie verejnej kanalizácie a ČOV s kapacitou 400 EO. Pre obnovené školiace stredisko sa navrhuje malú čističku odpadových vôd (MČOV) so zaústením do potoka.

B.II.3 Odpady

(celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi)

V katastri nie je evidovaná žiadna environmentálna záťaž. V území sa nachádzajú v nive potoka Opátka lokálne nelegálne skládky rôzneho prevažne inertného odpadu (piliny, výkopová zemina), ktoré nivu znehodnocujú. Obec nemá vo svojom k.ú. povolenú vlastnú skládku odpadu. Komunálny odpad je separovaný (sklo, papier, plasty) a neseparovaný ukladaný do kuka nádob. Tento firmou Fura Rozhanovce na skládku v Kokšov – Bakši. V roku 2017 bolo vyprodukovaných celkom 32 tis. ton odpadu. Obec nemá zriadené kompostovisko ani zberný dvor.

V Návrhu ÚPN-O Opátka sa navrhuje v rámci lesohospodárskeho dvora pod Galovou lúkou zberný dvor a kompostovisko. Je žiadúce odstrániť všetky nelegálne skládky a priestor rekultivovať.

Vytvorením územnotechnických podmienok pre koordinovaný spôsob zneškodňovania triedeného odpadu a biologicky rozložiteľného zeleného odpadu má pozitívny nepriamy vplyv na kvalitu životného prostredia obce.

B.II.4 Hluk a vibrácie

(zdroje, intenzita)

Zdrojom hluku je automobilová doprava. Intenzita dopravy na ceste III. triedy prechádzajúca obcou je však nízka, nakoľko ide o koncovú polohu obce. Výnimkou sú preťažené nákladné autá s drevnou hmotou prechádzajúce miestnymi komunikáciami.

Hlukom je zaťažená zástavba pozdĺž týchto trás. Najvyššia prípustná hodnota ekvivalentnej hladiny hluku vo vonkajšom priestore pozdĺž základnej komunikačnej siete pre obytné útvary podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. nie je však prekročená.

V Návrhu ÚPN-O Opátka sa nenavrhujú rozvojové zámery, ktoré by mali vplyv na zhoršenie hlukových pomerov v obytnom území obce. Priemyselná a spracovateľská výroba v obci sa nenavrhuje. Areál pily je navrhovaný na zrušenie.

B.II.5 Žiarenie a iné fyzikálne polia

(tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita)

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika (ŠGÚDŠ) prevládajú na území obce Opátka izoplochy stredného radónového rizika, iba v oblasti masívu Murovanej skaly je nízke.

V Návrhu ÚPN-O Opátka sú rešpektované územia so stredným radónovým rizikom.

B.II.6 Doplnujúce údaje

(napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

V Návrhu ÚPN-O Opátka sa podstatné zásahy do krajiny na území obce nenavrhujú.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Riešené územie Územného plánu obce Opátka sa vymedzuje v rozsahu celého katastrálneho územia obce s výmerou 1 390,26 ha.

C.II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia

C.II.1 Horninové prostredie

(inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy, ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, seizmicita,)

Katastrálne územie obce sa rozprestiera v údolí potoka Opátka, ktorý je prítokom Hornádu, do ktorého vteká vo vodnej nádrži Ružín. Najnižší bod katastra má nadmorskú výšku 330 m v nive potoka Opátka na hranici severného okraja katastra, najvyšší dosahuje výšku 1 053,9 m n. m. na kóte Košariská na južnom okraji katastra.

Inžiniersko-geologické vlastnosti, geológia, geomorfológia a hydrogeologické pomery

Geologická stavba územia je tvorená v severnej časti územia vápencami mezozoika vnútorných Karpát, ktoré sú zo severnej a južnej strany obalené metabazaltami, metapieškovcami a metamorfovanými vulkanitmi staršieho paleozoika gemerika. Južne na nich nadväzujú na celom zvyšnom území katastra metapieškovce, fylity, karbonáty, zlepenice, bazické metavulkanity a vrchnosilúrske kyslé vulkanity staršieho paleozoika gemerika. Najvrchnejšie kvartérne útvary v území tvoria bližšie geneticky nerozlíšené sedimenty, predstavujúce nečlenené predkvartérne podložie s nepravidelným pokryvom bližšie nerozlíšených svahovín a sutín.

Z hľadiska geomorfologického členenia katastrálneho územia Opátka leží v oblasti Slovenské rudohorie, v celku Volovské vrchy a podcelku Kojšova hoľa. Prevažuje hornatinový reliéf so silne členitou vrchovinou. Z vybraných tvarov reliéfu potok Opátka a jeho prítoky majú tvar hlbokých „V“ dolín bez nivy alebo so slabou vyvinutou nivou a v oblasti masívu Murovanej skaly zasahujú do územia monoklinálne hrebene.

Predmetné územie leží v zmysle hydrogeologickej rajonizácie Slovenska v hydrogeologickom rajóne G 118 Paleozoikum Slovenského rudohoria v povodí Hornádu. Komplex hornín podložia je minimálne zvodnený a má malú priepustnosť, čo nevytvára podmienky pre sústredenie väčšieho množstva podzemných vôd.

Povrchové vody sú odvodňované potokom Opátka s prítokmi, ktorý je pravostranným prítokom rieky Hornád v oblasti vodnej nádrži Ružín.

Ložiská nerastných surovín

Na území obce sú evidované nasledovné prieskumné územia (podľa ŠGÚDŠ Bratislava):

- prieskumné územie P2/19 Zlatá Idka na nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy – Au, Ag, Cu, Sb rudy, pre Prospech Slovakia, s.r.o. s platnosťou od 02/05/2019 do 02/05/2023.

Na k.ú. obce sú evidované staré banské diela.

C.II.2 Klimatické pomery

(zrážky- napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh, teplota -napr. priemerná ročná a časový priebeh, veternosť -napr. smer a sila prevládajúcich vetrov)

Z klimatického hľadiska obec leží v dvoch okrskoch - mierne teplý, vlhký, vrchovinový a mierne chladný, veľmi vlhký.

C.II.3 Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

V k. ú. nie je vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia. Kvalita ovzdušia v obci je úmerná spôsobu vykurovania. Zdrojmi jeho znečistenia sú kotelne na tuhé palivo - obec ani chatové osady nie sú plynofikované. Dalším zdrojom je automobilová doprava na ceste III tr.

C.II.4 Vodné pomery

(povrchové vody, podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov, vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd)

Vodné toky a plochy

Obcou preteká potok Opátka, ktorý je vodohospodársky významným vodným tokom. Preteká obcou a krajinou v ustálenom prirodzenom koryte spevnenom brehovým porastom. Cez bývalý rekreačný areál Zelená perla preteká v upravenom a spevnenom koryte a vlieva sa do vodnej nádrže Ružín na dolnom konci areálu. Potok sa občasne vybrežuje, avšak neohrozuje priľahlé domy, chaty a pozemky. Je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. Ostatné toky - Zlatník, Viničkový potok, Zlámaný potok a Košarisko sú v správe: Lesy SR a Mestské lesy Košice.

Kapacita korýt uvedených vodných tokov nie je dostatočná na odvedenie vody Q100. Na tokoch, ktoré pretekajú k.ú. obce nebol v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov určený rozsah záplavového územia.

Podzemné vody vrátane geotermálnych a vodohospodársky chránené územia

Predmetné územie leží v zmysle hydrogeologickej rajonizácie Slovenska v regióne G 118 Paleozoikum Slovenského rudohoria v povodí Hornádu s určujúcim typom puklinovej priepustnosti. Komplex hornín podložia je minimálne zvodený a má malú priepustnosť, čo nevytvára podmienky pre sústredenie väčšieho množstva podzemných vôd.

Podzemná voda pochádza len zo zrážok, ktoré z dlhodobého hľadiska dosahujú ročný priemer okolo 700 mm. Hladina podzemnej vody je zväčša 2 – 5 m hlboko. V území sú využiteľné zásoby podzemnej vody 0,2 – 0,49 l.s-1.km-2.

Vodohospodársky chránené územia a zdroje minerálnych vôd sa v k.ú. nenachádzajú.

Vodohospodárskym tokom je potok Opátka. Do územia zasahujú alebo sa dotýkajú k.ú. vyhlásené ochranné pásma zdrojov pitnej vody povrchových vôd II° a III° - povodie vodárenských tokov Zlatník, Viničkový potok a Opátka, Kojšovský potok, ďalej Zlatá Idka a VN Bukovec – vonkajšie OP.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

V k.ú. sa nenachádza monitorovaný tok na kvalitu povrchových vôd. Znečistenie povrch vôd je ovplyvnené chýbajúcou kanalizáciou a ČOV. Úroveň znečistenia podzemných vôd je v území nízka. Stupeň znečistenia riečnych sedimentov je nízky (0,0 – 1,0 Cd).

Zraniteľné oblasti

Zraniteľné oblasti sú v zmysle nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. poľnohospodársky využívané oblasti, z ktorých odtiekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l-1, alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Zraniteľné oblasti sa teda vzťahujú na oblasti ohrozené poľnohospodárskou činnosťou. Obec Opátka nie je v zozname zraniteľných oblastí. Je zaradená medzi citlivé oblasti na živiny.

C.II.5 Pôdne pomery

(kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd)

Pôdy v predmetnej oblasti patria medzi kambizeme modálne kyslé, zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín, v oblasti masívu Murovanej skaly sa vyskytujú rendziny a kambizeme rendzinové zo zvetralín pevných karonátových hornín. Pôdy sú prevažne piesčito-hlinité, prevažne neskeletnaté až slabo kamenité (0 – 20 %), v južnej časti územia až stredne kamenité (štrkovité) (20 – 50 %). Poľnohospodárska pôda všeobecne je nízkej až strednej bonity a v kategorizácii produkčnosti dosahuje najnižšie hodnoty (2, 3, 4 a 6 v 10-stupňovej stupnici s bodovými hodnotami 40 – 31, 30 – 21 a 10 – 1 v stupnici 100 – 1).

Podľa nariadenia vlády SR č.58/2013 Z. z. sa za najkvalitnejšie pôdy v riešenom území považuje pôda s kódom BPEJ 0714062/7.

Evidované zosuvy

V k.ú. nie sú evidované svahové deformácie V niektorých údoliach sú evidované aktívne erózne ryhy – 17 línií.

Aktuálna vodná erózia nie je v zalesnenej časti územia žiadna alebo nepatrná až slabá, len lokálne stredne silná, na plochách poľnohospodárskej krajiny stredne silná, silná až veľmi silná.

Kontaminácia pôdy

Pôdy v S časti územia sú nekontaminované, resp. mierne kontaminované. Smerom na juh na nich nadväzujú pôdy s obsahom rizikových prvkov (As, Cu, Hg, Pb) nad limit B a nad limit C. Limitné hodnoty rizikových prvkov pre uvedené hladiny sú uvedené v tabuľke.

Rizikové prvky	Pôda (mg.kg ⁻¹ suchej hmoty)	
	B	C
As	30,0	50,0
Ba	20,0	30,0
Cr	250,0	800,0
Cu	100,0	500,0
Hg	2,0	10,0
Ni	100,0	500,0
Pb	150,0	600,0
V	200,0	500,0

Limitné hodnoty obsahu prvkov:

B – indikačná hodnota znamená, že kontaminácia pôd bola analyticky dokázaná. Ďalšie štúdium a kontrola miesta znečistenia sa vyžaduje vtedy, ak vznik, rozloha a koncentrácia rizikových prvkov v pôde môže mať negatívny vplyv na ľudské zdravie alebo iné zložky životného prostredia

C – indikačná hodnota pre asanáciu znamená, že ak koncentrácia prvku dosiahne túto hodnotu, je nevyhnutné okamžite vykonať analytické zmapovanie rozsahu poškodenia príslušného miesta a rozhodnúť o spôsobe nápravného opatrenia

C.II.6 Fauna, flóra

(kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov)

V súvislosti so zákonom NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva ŽP SR č.24/2003 boli v území vyčlenené biotopy európskeho a národného významu v rámci jednotlivých ekologicky významných segmentov, rovnako boli zaznamenané druhy živočíchov a rastlín európskeho a národného významu.

Na k.ú. Opátka sa nachádzajú chránené a ohrozené druhy rastlín :

Vedecký názov	Slovenský názov	Vedecký názov	Slovenský názov
<i>Aconitum moldavicum</i>	prilbica moldavská	<i>Gentianopsis ciliata</i>	pahorec brvitý
<i>Carex dioica</i>	ostrica dvojdomá	<i>Gymnadenia conopsea</i>	pät'prstnica obyčajná
<i>Carex flava</i>	ostrica žltá	<i>Lilium martagon</i>	ľalia zlatohlavá
<i>Carex paniculata</i>	ostrica metlinatá	<i>Listera ovata</i>	bradáčik vajcovitý
<i>Centaurea erythraea</i> subsp.	zemežlč menšia pravá	<i>Lycopodium clavatum</i>	plavúň obyčajný
<i>Cephalanthera longifolia</i>	prilbovka dlholistá	<i>Molinia caerulea</i>	bezkolienec belasý
<i>Convallaria majalis</i>	konvalinka voňavá	<i>Moneses uniflora</i>	jednokvietok veľkokvetý
<i>Corallorhiza trifida</i>	korallica lesná	<i>Parnassia palustris</i>	bielokvet močiarny
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> subsp.	vstavačovec Fuchsov pravý	<i>Pedicularis palustris</i>	všivec močiarny
<i>Dactylorhiza majalis</i> subsp.	vstavačovec májový pravý	<i>Platanthera bifolia</i>	vemenník dvojlistý
<i>Epipactis helleborine</i>	kruštík širokolistý	<i>Trientalis europaea</i>	sedmokvietok európsky
<i>Galanthus nivalis</i>	snežienka jarná	<i>Triglochin palustre</i>	barička močiarna
<i>Gentiana cruciata</i>	horec krízatý	<i>Valeriana simplicifolia</i>	valeriána celistvolistá
<i>Gentianella amarella</i> subsp.	horček horký pravý		
<i>Gentianella lutescens</i> subsp.	horček žltkastý karpatský		

Z chránených a prioritných druhov živočíchov sa na území katastra nachádzajú:

Vedecký názov	Slovenský názov	Vedecký názov	Slovenský názov
Gastropoda – ulitníky		Coleoptera – chrobáky	
<i>Helix lutescens</i>	slimák žltkastý	<i>Aromia moschata</i>	fuzáč pižmový
<i>Helix pomatia</i>	slimák záhradný	<i>Carabus variolosus</i>	bystruška potočná
<i>Vertigo (=Vertilla) angustior</i>	pimprlík mokradný	<i>Donacia aquatica</i>	trstinník vodný
Araneae – pavúky		<i>Eurythyrea austriaca</i>	krasec jedľový

Vedecký názov	Slovenský názov	Vedecký názov	Slovenský názov
<i>Dolomedes fimbriatus</i>	lovčík pobrežný	<i>Meloe proscarabeus</i>	májka obyčajná
Crustacea – kôrovce		<i>Meloe violaceus</i>	májka fialová
<i>Astacus astacus</i>	rak riečny	<i>Rosalia alpina</i>	fuzáč alpský
Odonata – vážky		<i>Sinodendron cylindricum</i>	roháčik bukový
<i>Aeschna grandis</i>	šidlo veľké		
<i>Cordulegaster</i> (rod)	pásikavec		

Vedecký názov	Slovenský názov	Vedecký názov	Slovenský názov
Hymenoptera – blanokrídlavce		Obojživelníky – Amphibia	
<i>Bombus</i> (všetky druhy)	čmeľ	<i>Bombina variegata</i>	kunka žltobruchá
<i>Xylocopa</i> (všetky druhy)	drevár	<i>Bufo bufo</i>	ropucha bradavičnatá
Lepidoptera – motýle		<i>Pseudepidalea (= Bufo) viridis</i>	ropucha zelená
<i>Iphiclides podalirius</i>	vidlochvost ovocný	<i>Lissotriton (= Triturus)</i>	mlok karpatský
<i>Proserpinus proserpina</i>	lišaj pupalkový	<i>Lissotriton (= Triturus) vulgaris</i>	mlok bodkovaný
Petromyzontes – mihule		<i>Mesotriton (= Triturus) alpestris</i>	mlok horský
<i>Eudontomyzon danfordi</i>	mihuľa potiská	<i>Rana temporaria</i>	skokan hnedý
Osteichthyes (= Pisces) – ryby		<i>Salamandra salamandra</i>	salamandra škvrnitá
<i>Cottus gobio</i>	hlaváč európsky	Plazy – Reptilia	
<i>Leuciscus cephalus</i>	jalec hlavatý	<i>Anguis fragilis</i>	slepúch lámavý
<i>Phoxinus phoxinus</i>	čerebľa pestrá	<i>Lacerta agilis</i>	jašterica obyčajná
<i>Salmo trutta morpha fario</i>	pstruh potočný	<i>Natrix natrix</i>	užovka obyčajná
		<i>Vipera berus</i>	vretenica obyčajná
		<i>Zootoca (= Lacerta) vivipara</i>	jašterica živorodá

Vedecký názov	Slovenský názov	Vedecký názov	Slovenský názov
Vtáky – Aves			
<i>Accipiter gentilis</i>	jastrab lesný	<i>Emberiza citrinella</i>	strnádka žltá
<i>Accipiter nisus</i>	jastrab krahulec	<i>Erithacus rubecula</i>	slávik červienka
<i>Aegolius funereus</i>	pôtik kapcavý	<i>Falco subbuteo</i>	sokol lastovičiar
<i>Alauda arvensis</i>	škovránok poľný	<i>Falco tinnunculus</i>	sokol myšiár
<i>Alcedo atthis</i>	rybárik riečny	<i>Ficedula albicollis</i>	muchárik bieločrý
<i>Anas platyrhynchos</i>	kačica divá	<i>Ficedula hypoleuca</i>	muchárik čiernohlavý
<i>Anthus pratensis</i>	ľabtuška lúčna	<i>Fringilla coelebs</i>	pinka lesná
<i>Anthus trivialis</i>	ľabtuška lesná	<i>Fringilla montifringilla</i>	pinka severská (ikavec)
<i>Apus apus</i>	dážďovník tmavý	<i>Garrulus glandarius</i>	sojka škriekavá
<i>Aquila pomarina</i>	orol krikľavý	<i>Glaucidium passerinum</i>	kuvičok vrabčí
<i>Asio otus</i>	myšiarka ušatá	<i>Hippolais icterina</i>	sedmohlások hájový
<i>Bombycilla garrulus</i>	chochláč severský	<i>Hirundo rustica</i>	lastovička domová
<i>Bonasa bonasia</i>	jariabok hôrny	<i>Jynx torquilla</i>	krutihlav hnedý
<i>Bubo bubo</i>	výr skalný	<i>Lanius collurio</i>	strakoš červenochrbtý
<i>Buteo buteo</i>	myšiak lesný	<i>Lanius excubitor</i>	strakoš sivý
<i>Buteo lagopus</i>	myšiak severný	<i>Lophophanes (= Parus) cristatus</i>	sýkorka chochlatá
<i>Caprimulgus europaeus</i>	lelek lesný	<i>Loxia curvinosa</i>	krivonos smrekový
<i>Carduelis cannabina</i>	stehlík konopiar	<i>Motacilla alba</i>	trasochvost biely
<i>Carduelis carduelis</i>	stehlík pestrý	<i>Muscicapa striata</i>	muchár sivý
<i>Carduelis chloris</i>	stehlík zelený	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	orešnica perlovaná
<i>Carduelis spinus</i>	stehlík číravý	<i>Parus major</i>	sýkorka bielolica
<i>Carpodacus erythrinus</i>	červenák karminový	<i>Passer domesticus</i>	vrabec domový
<i>Certhia familiaris</i>	kôrovník dlhoprstý	<i>Passer montanus</i>	vrabec poľný
<i>Ciconia nigra</i>	bocian čierny	<i>Periparus (= Parus) ater</i>	sýkorka uhliarka
<i>Cinclus cinclus</i>	vodnár potočný	<i>Pernis apivorus</i>	včelár lesný
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	glezg hrubozobý	<i>Phoenicurus ochruros</i>	žltouchvost domový
<i>Columba oenas</i>	holub plúžik	<i>Phylloscopus collybita</i>	kolibkárik čipčavý
<i>Columba palumbus</i>	holub hrivnák	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	kolibkárik sykavý

Vedecký názov	Slovenský názov	Vedecký názov	Slovenský názov
<i>Corvus corax</i>	krkavec čierny	<i>Phylloscopus trochilus</i>	kolibkárik spevavý
<i>Corvus corone cornix</i>	vrana túlavá	<i>Pica pica</i>	straka čiernozobá
<i>Corvus monedula</i>	kavka tmavá	<i>Picoides tridactylus</i>	ďateľ trojprstý
<i>Crex crex</i>	chrapkáč poľný	<i>Picus canus</i>	žlna sivá
<i>Cuculus canorus</i>	kukučka jarabá	<i>Picus viridis</i>	žlna zelená
<i>Cyanistes (= Parus) caeruleus</i>	sýkorka belasá	<i>Poecile (= Parus) montanus</i>	sýkorka čiernohlavá
<i>Delichon urbica</i>	belorítka domová	<i>Poecile (= Parus) palustris</i>	sýkorka lesklohlavá
<i>Dendrocopos leucotos</i>	ďateľ bielochrbtý	<i>Prunella modularis</i>	vrchárka modrá
<i>Dendrocopos major</i>	ďateľ veľký	<i>Pyrhulla pyrhulla</i>	hýľ lesný
<i>Dendrocopos medius</i>	ďateľ prostredný	<i>Regulus ignicapillus</i>	kráľíček ohnivohlavý
<i>Dendrocopos major</i>	ďateľ veľký	<i>Regulus regulus</i>	kráľíček zlatohlavý
<i>Dendrocopos medius</i>	ďateľ prostredný	<i>Saxicola torquata</i>	přhľaviar čiernohlavý
<i>Dendrocopos minor</i>	ďateľ malý	<i>Scolopax rusticola</i>	sluka lesná
<i>Dendrocopos syriacus</i>	ďateľ hnedkavý	<i>Serinus serinus</i>	kanárik záhradný
<i>Dryocopus martius</i>	ďateľ čierny	<i>Sitta europaea</i>	brhlík lesný
<i>Streptopelia turtur</i>	hrdlička poľná	<i>Streptopelia decaocto</i>	hrdlička záhradná
<i>Strix aluco</i>	sova lesná	<i>Sylvia curruca</i>	penica popolavá
<i>Strix uralensis</i>	sova dlhochvostá	<i>Troglodytes troglodytes</i>	oriešok hnedý
<i>Sylvia atricapilla</i>	penica čiernohlavá	<i>Turdus merula</i>	drozd čierny
<i>Sylvia borin</i>	penica slávikovitá	<i>Turdus philomelos</i>	drozd plavý
<i>Sylvia communis</i>	penica hnedokrídla	<i>Turdus pilaris</i>	drozd čvítotavý
<i>Turdus torquatus</i>	drozd kolohrivý	<i>Turdus viscivorus</i>	drozd trskotavý

Vedecký názov	Slovenský názov	Vedecký názov	Slovenský názov
Cicavce – Mammalia			
<i>Canis lupus</i>	vlk obyčajný	<i>Mustela nivalis</i>	lasica obyčajná
<i>Crocidura suaveolens</i>	bielozubka krpátá	<i>Myotis daubentoni</i>	netopier vodný
<i>Eptesicus serotinus</i>	večernica pozdná	<i>Myotis myotis</i>	netopier obyčajný
<i>Erinaceus concolor</i>	jež bledý	<i>Neomys anomalus</i>	dulovnica menšia
<i>Felis sylvestris</i>	mačka divá	<i>Neomys fodiens</i>	dulovnica väčšia
<i>Glis (=Myoxus) glis</i>	plch sivý	<i>Plecotus auritus</i>	ucháč svetlý
<i>Lepus europaeus</i>	zajac poľný	<i>Plecotus austriacus</i>	ucháč sivý
<i>Lutra lutra</i>	vydra riečna	<i>Putorius putorius</i>	tchor tmavý
<i>Lynx lynx</i>	rys ostrovid	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	podkovár malý
<i>Martes foina</i>	kuna skalná	<i>Sciurus vulgaris</i>	veverica obyčajná
<i>Martes martes</i>	kuna lesná	<i>Sorex araneus</i>	piskor obyčajný
<i>Meles meles</i>	jazvec obyčajný	<i>Sorex minutus</i>	piskor malý
<i>Muscardinus avellanarius</i>	pľšík lieskový	<i>Ursus arctos</i>	medveď hnedý
<i>Mustela erminea</i>	hranostaj čiernochvostý		

Z biotopov európskeho významu sa v katastri Opátka vyskytujú:

Kód SK	Názov biotopu	Kód NATURA
Br Nelesné brehové porasty		
Br6	Brehové porasty deväťsilov	6430
Tr Teplo- a suchomilné travinno-bylinné porasty		
Tr7	Mezofilné lemy	
Lk Lúky a pasienky		
Lk1	Nížinné a podhorské kosné lúky	6510
Lk3	Mezofilné pasienky a spásané lúky	
Lk5	Vysokobylinné porasty na vlhkých lúkach	6430
Lk6	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí	
Pr Prameniská		
Pr 2	Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách	
Ls Lesy		
Ls1	Lužné lesy	
Ls1.4	Horské jelšové lužné lesy	91E0*

Ls2 Dubovo-hrabové lesy		
Ls2.1	Dubovo-hrabové lesy karpatské	
Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy		
Ls4	Lipovo-javorové sutinové lesy	9180*
Ls5 Bukové z zmiešané bukové lesy		
Ls5.1	Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy	9130
Ls5.2	Kyslomilné bukové lesy	9110
Ls5.3	Javorovo-bukové horské lesy	9140
Ls5.4	Vápnomilné bukové lesy	9150

C.II.7 Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana

Obec Opátka leží v údolí potoka Opátka, ktorý je prítokom Hornádu, do ktorého vteká vo vodnej nádrži Ružín. Najnižší bod katastra má nadmorskú výšku 330 m v nive potoka Opátka na hranici severného okraja katastra, najvyšší dosahuje výšku 1 053,9 m n. m. na kóte Košariská na južnom okraji katastra..

Väčšia časť k.ú. je tvorená veľmi silne členitou vrchovinou. Kompaktné lesné porasty vyplňajú okrem bezprostredného okolia obce a potoka Opátka pod ňou celé územie katastra. Na súvislé lesné porasty na viacerých miestach nadväzujú nerozsiahle porasty charakteru lesa na poľnohospodárskom pôdnom fonde. Charakter lesa majú lokálne aj početné porasty drevín na stržiach a tokoch, najmä okolo potoka Opátka. Trvalé trávne porasty sú zastúpené v prevažnej miere, sú prevažne polointenzívne, z veľkej časti prirodzené, časť degraduje vplyvom obmedzenia obhospodarovania zarastaním krovinami a drevinami. Na plochách strmších strání, úvozov, strží alebo zamokrených plôch v alúviách sú fragmenty hodnotnejšej najmä močiarnnej vegetácie, no aj tá je závislá od spôsobu hospodárenia. Oráčiny sa v katastri nenachádzajú.

Obec je potočnou dedinou, ktorej urbanistický pôdorys sa odvíjal pozdĺž cesty v smere Košické Hámre. Rodinné domy, dva bytové domy a rekreačné chalupy a chaty sú sústredené v obci. Chaty sú v údoliach potokov a ich úbočiach.

Osídlenie obce pozostáva z týchto zastavaných častí:

- zástavba obce - je usporiadaná pozdĺž potokov v radovej forme tvorenej prevažne rodinnými domami, s dominantou r.k. sv.Floriána,
- rekreačná lokalita Galová lúka –Zlatník – sú chatové osady v krajine ,
- Viničkový a Zlámaný potok – roztrúsené chaty v krajine, ktoré sú súčasťou rekreačnej lokality Opátka,
- Košariská – vykryvač Towercom na najvyššom vrchu v k.ú. obce.

Územie katastra predstavuje v relatívnom vyjadrení ekologickej stability podľa prvkov súčasnej krajiny štruktúry priestor ekologickejšie stabilný. Koeficient ekologickej kvality katastrálneho územia, čo je ukazovateľ podielu ekologickejšie kvalitných plôch, je 0,81 – 1,0 v škále 0 – 1,0. V zmysle ÚPN-VÚC predstavuje územie katastra zväčša priestor ekologickejšie nadštandardný, v severnej časti štandardný. Podiel ekologickejšie kvalitnej plochy na obyvateľa je v rámci katastra > 100 000 m².obyv.-1.

Vzhľadom k tomu, že kataster predstavuje v zmysle vyššie uvedených analýz veľmi hodnotné územie, na zabezpečenie ekologickej stability a zvýšenia biodiverzity, netreba vytvárať zvláštne podmienky pre obnovu poľnohospodárskej krajiny. Prirodzené pasienky treba udržiavať v doterajšom stave, resp. zabezpečiť intenzívnejšie využívanie kvôli primeranému odstraňovaniu biomasy. V okolí obce treba zabezpečiť odstránenie skládok odpadu a zamedziť ich ďalšej tvorbe.

C.II.8 Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov

(napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).

Územia ochrany prírody a krajiny

V k.ú. sa v súčasnej dobe nenachádzajú žiadne vyhlásené územia ochrany prírody.

Celé územie obce, okrem zastavaného územia, leží v chránenom území európskeho významu Natura 2000 - *Chránené vtáčie územie Volovské vrchy*. identifikačný kód: SKCHVU036. Volovské vrchy sú jedným z piatich najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov orol krikľavý (*Aquila pomarina*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), d'ateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), žlna sivá (*Picus canus*), d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*) a muchárik bieločrý (*Ficedula albicollis*).

V súvislosti so zákonom NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov boli v území vyčlenené biotopy európskeho a národného významu.

Z biotopov národného a európskeho významu sa v katastri obce Opátka vyskytujú nasledovné:

Kód SK	Názov biotopu	Kód NATURA
Br Nelesné brehové porasty		
Br6	Brehové porasty deväťsilov	6430
Tr Teplo- a suchomilné travinno-bylinné porasty		
Tr7	Mezofilné lemy	
Lk Lúky a pasienky		
Lk1	Nížinné a podhorské kosné lúky	6510
Lk3	Mezofilné pasienky a spásané lúky	
Lk5	Vysokobylinné porasty na vlhkých lúkach	6430
Lk6	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí	
Pr Prameniská		
Pr 2	Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách	
Ls Lesy		
Ls1 Lužné lesy		
Ls1.4	Horské jelšové lužné lesy	91E0*
Ls2 Dubovo-hrabové lesy		
Ls2.1	Dubovo-hrabové lesy karpatské	
Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy		
Ls4	Lipovo-javorové sutinové lesy	9180*
Ls5 Bukové z zmiešané bukove lesy		
Ls5.1	Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy	9130
Ls5.2	Kyslomilné bukove lesy	9110
Ls5.3	Javorovo-bukové horské lesy	9140
Ls5.4	Vápnomilné bukove lesy	9150

Poznámka: Biotopy európskeho významu sú vyznačené tučne, ostatné biotopy sú národného významu. Kód SK je totožný s kódmi biotopov v aktuálnom vydaní interpretačného manuálu Katalóg biotopov Slovenska. Kód NATURA pre biotopy európskeho významu je totožný s kódmi pre súvislú európsku sústavu chránených území. Prioritné biotopy sú označené *.

V území boli vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky.

Potok Opátka s prítokmi. Podhorský až horský, mimo obec prirodzene tečúci tok, v dolnej časti bohato meandrujúci, zväčša so súvislými brehovými porastmi, ktoré lokálne prechádzajú do porastov charakteru lužného lesa. Prítoky sú zväčša krátke, stekajúce len v rámci údolia potoka, mimo obce prirodzene tečúce, lesné, viac-menej vyrovnané na dne ostro zarezaných strží. Okrem bezmenných potokov ide o toky Zlatník, Viničkový potok, Zlámaný potok, Košarisko.

Polointenzívne až intenzívne využívané lúky a pasienky v rámci zalesnenej plochy katastra, mimo obrábaných plôch s vysokým podielom zárastu krovín a náletových drevín, miestami splývajúcimi s okolitými lesnými porastmi.

Medzi skalami – Kaliská – Nad Viničkovým jarkom. Komplex prevažne bukových, v severnej časti dubovo-hrabových, zriedkavo aj javorovo-bukových porastov so značným podielom ihličnatých drevín ako jedľa, smrek, smrekovec a borovica lesná, ale aj brezy, lipy malolistej, jaseňa, javora horského, javora mliečneho, čerešne vtácej a ďalších drevín. Porasty sú rôzneho veku a štruktúry, aj pri vyššom podiele ihličnatých drevín sú v podrade dobre zachované charakteristické spoločenstvá prirodzených lesných porastov.

Rúbaň – Železná – Romanová. Komplex prevažne bukovo-jedľových lesných porastov so značným podielom ďalších drevín, najmä brezy, lipy malolistej, jaseňa, javora horského, javora mliečneho, hraba a ďalších drevín.

Borovníčiar – Vykrúcaná – Holica. Rozsiahlejší komplex prevažne bukových a bukovo-jedľových lesných porastov severne od kóty Košariská (1 053,9 m n. m.). Porasty majú lokálne väčšiu prímies ihličnatých drevín, miestami sa vyskytujú porasty javorovo-bukových lesov a bučin s prímiesou cenných listnáčov, najmä jaseňa.

Územný systém ekologickej stability

Posudzované územie bolo zahrnuté do Regionálneho ÚSES okresu Košice – vidiek. Z nadregionálnych prvkov, podľa Generelu nadregionálneho ÚSES SR, prebieha severnou časťou územia terestrický nadregionálny biokoridor.

Regionálny ÚSES okresu Košice-okolie spresňuje priebeh nadregionálneho biokoridoru – Humenec, Sivec, Vozárska a vyčleňuje biokoridor a biocentrum regionálneho významu. Cez k.ú. obce prechádzajú regionálne biokoridory, ktoré prepájajú regionálne biocentra Dolina potoka Belá (48) Hlboká dolina (40) a Kojšova hoľa (18). V rámci dokumentácie Prieskumov a rozborov boli v krajinnoekologickom pláne identifikované niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky (Potok Opátka s prítokmi, polointenzívne až intenzívne využívané lúky a pasienky v rámci zalesnenej plochy katastra, mimo obrábaných plôch, Medzi skalami – Kaliská – Nad Viničkovým jarkom, Rúbaň – Železná – Romanová.. Borovníčiar – Vykrúcaná – Holica)..

Charakter miestnych biocentier majú plochy lokalít 2., 3., 4. a 5., potok Opátka a jeho prítoky majú funkciu miestnych biokoridorov.

C.II.9 Obyvateľstvo – demografické údaje, aktivity, infraštruktúra

(napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zamestnanosť, aktivity -poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch, infraštruktúra - doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).

C.II.9.1 Obyvateľstvo

Demografické údaje

K 31.12.2017 žilo v obci Opátka 94 obyvateľov, čo predstavuje 0,074 % z celkového počtu obyvateľov okresu Košice - okolie. Ženy tvorili 46,81 % obyvateľov obce. Celková rozloha k.ú. obce je 1390,26 ha a priemerná hustota osídlenia 6,83 obyv./na 1km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1980 – 2017

Rok sčítania	1980	1991	2001	2011	2017
Počet obyvateľov	80	86	82	94	94
Prírastok obyvateľov	+ 6	- 4	- 12	0	
Index rastu	107,50	95,35	114,63	100,00	
□ ročný prírastok	+ 0,682 %	- 0,465 %	- 1,463 %	0,00 %	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Veková štruktúra obyvateľstva roku 2017

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
2017	94	14	63	17	82,35
%	100.00	14.89	67.02	18.09	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

V ÚPN-O sa navrhuje:

Pri prognóze obyvateľov do roku 2030 sa v obci Opátka vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 10 ‰ za rok.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2030

rok	2017	2020	2025	2030	2035
Opátka	94	97	102	107	112

ÚPN-O navrhuje do r. 2030/35 nárast o cca 20 obyv. na celkových 112 obyv. Reálna obložnosť bola v tom čase 3,13 obyv./byt. a predpokladaná v r. 2035 bude 3,02 obyv./byt. Celkovo je navrhovaných 10 rodinných domoch.

Ekonomická aktivita

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 94 obyvateľov obce tvorilo 45 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 47,87 % z celkového počtu obyvateľov (okres Košice - okolie 46,99 %). Nezamestnaných ku dňu sčítania bolo 92 osôb. Do zamestnania dochádzalo 33 obyvateľov obce. Najviac ľudí odchádzalo za prácou v oblasti verejnej správy (5 osôb) a stavebných prác (5 osôb), nasledovalo odvetvie lesníctva a ťažby dreva (4 osôb).

V ÚPN-O sa navrhuje:

Predpokladá sa výhľadový nárast pracovných miest na 40 a to prevažne v terciálnej sfére – obchod, služby, turizmus a CR.

C.II.9.2 Hospodárske aktivity

Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Intenzívna poľnohospodárska činnosť nie je v k.ú. obce zastúpená. Výroba je sústredená mimo k.ú. - v Košickej Belej, ktorej HD spadajú pod PD Klatov a sú zamerané na chov oviec a hovädzieho dobytku.

V území sa nachádza vysoké zastúpenie lesných porastov v kategórii lesy ochranné a lesy osobitného určenia, preto prevládajúcou hospodárskou činnosťou je lesné hospodárstvo. Kompaktné lesné porasty vyplňajú okrem bezprostredného okolia obce a potoka Opátka pod ňou celé územie katastra (95%). Väčšina z nich je zaradená do kategórie lesov hospodárskych. Lesy spadajú do LC Opátka a obhospodarujú ich Mestské lesy Košice a Lesy SR, š.p.

Ťažba surovín a výroba

Južného okraja k.ú. obce sa dotýka Určené prieskumné územie P2/19 Zlatá Idka na nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy – Au, Ag, Cu, Sb rudy, pre Prospech Slovakia, s.r.o. s platnosťou od 02/05/2019 do 02/05/2023.

Výrobná činnosť nemá v obci zastúpenie.

Občianske vybavenie a šport

V obci sa nenachádzajú zariadenia základnej občianskej vybavenosti. V obci nie je materská škola ani základná škola. Deti navštevujú školské zariadenia v obci Košická Belá. V obci sa nenachádza zdravotné stredisko ani lekáreň. Všeobecnú zdravotnú starostlivosť pre dospelých aj deti poskytuje Košická Belá, kde sa nachádza zdravotné zariadenie s obvodným lekárom a zubárom slúžiace aj pre Opátka. Najbližšia lekáreň a vyššie vybavenie, ako je poliklinika s nemocnicou, pohotovostná služba a rýchla zdravotnícka pomoc je v Košiciach.

Najbližšie zariadenie pre seniorov a špecializované zariadenie Meričian je mimo k.ú. obce. - v rekreačnej lokalite Malý Folkmar. Je vytvorených 50 miest pre dôchodcov s komplex. starostlivosťou.

V budove Obecného úradu je aj sála s kap. 50 stoličiek pre kultúrne podujatia. Vyššie vybavenie je v Košiciach. V ÚPN-O sa navrhuje rekonštrukcia a adaptácia budovy Lesov SR pre kultúrny dom.

V obci sa nachádza rímskokatolícky kostol sv. Floriána. Fara je v Košickej Belej. Dom smútku v obci nie je.

Obec nemá vybudované športové ihrisko. Pred OcÚ je vyrovnaná plocha slúžiaca drobným športom a v križovatke detské ihrisko. V ÚPN-O sa navrhuje realizovať športoviská pri bytovke, v parku pred vstupom do obce a pri rybníku.

Turizmus, rekreácia a cestovný ruch

Územie obce je súčasťou RÚC č.V - Hornádska kotlina a je súčasťou rekreačného priestoru Ružín (jeho ťažiskom je vodná nádrž a polyfunkčné stredisko CR Centrum (Táleng)). Pre voľný CR slúžia hotel Sivec, Lesanka, Garden, ako aj Zlatník a Zelená perla. Rameno rekreačného priestoru Ružín pozostáva z rekreačných lokalít:

č.6/1 a 6/2 - Galová lúka – Zlatník - chatové osady - 27 chat (100 lôžok) a bývalé rekr.

zariadenie ObÚ KE-okolie – 50 lôžok a 100 stoličiek,

č. 9 - obec Opátka, ktorá plní aj rekreačnú funkciu– 14 chalúp a 34 chat (200 lôžok),

č. 9/1 a 9/2 - roztrúsené chaty v krajine v údoliach Viničkového a Zlámaného potoka (jedna chata a chalupa – 10 lôžok) – spadajú do rekreačnej lokality Opátka.

Rekreačná funkcia na k.ú. obce je zastúpené predovšetkým vo forme rekreačných chat, chalúp, cykloturistiky a lyžovania. Obec je nástupným bodom do okolitej krajiny.

Na území obce a na jej rekreačnom zázemí sa nachádza 77 objektov individuálnych chat a chalúp a jeden objekt pre viazaný CR (býv. rekreačné zariadenie ObÚ KE-okolie, ktoré je v súčasnosti mimo prevádzky) s celkovým počtom cca 310 + 50 lôžok.

Od vodnej nádrže Ružín je cestou III/3357 značená modrá turistická značka vedená obcou (s osadenou smerovou tabuľou pri obecnom úrade). Modrá turistická trasa smeruje na Zlatú Idku. V Idanskom sedle je modrá trasa križovaná s červenou turistickou trasou Hrdinov SNP so smerom východ – západ. Východný smer červenej trasy vedie na Chatu Lajoška – Jahodnú a v pokračovaní žltou značkou na Chatu Zlatá Idka. Západný smer červenej trasy vedie na Chatu Erika. Modrá cyklotrasa je vedená lesnými cestami z Jahodnej do obce Opátka.

Návštevnosť rekreačného priestoru je v špičke do 700 osôb. Priemerná denná návštevnosť je odhadovaná na 500 osôb v lete a 100 v zime.

V ÚPN-o sa navrhuje zvýšiť návštevnosť formou ubytovania na súkromí, výstavbou 40 rekreačných chat (160 lôžok), z toho v obci 23 chat, v Galovej lúke 11 chat, Viničkový potok 6 chat. Navrhuje sa obnova bývalého rekreačného zariadenia ObÚ KE-okolie s 50 lôžkami. Celkový počet lôžok v k.ú. obce tak bude 470 + 50. Pre turistiku zrekonštruovať staré lesné cesty za účelom sprístupnenia bývalých banských štôlní formou turisticko – náučnej a vyhliadkovej trasy.

C.II.9.3 Doprava a technická infraštruktúra

Doprava

Obec Opátka je dopravne sprístupnená cestou III. triedy č.3357, ktorá sa napája na cestu II/547 pri moste cez vodnú nádrž Ružín. Cesta III/3357 dopravne sprístupňuje rozsiahle chatové a rekreačné územie Ružína a obec Opátka, kde je slepo ukončená.

Cesta III/3357 v obci plní funkciu zbernej komunikácie bez chodníkov a pokračuje ako miestna obslužná komunikácia ďalej, ako asfaltová lesná cesta. Ostatná sieť miestnych komunikácií, vzhľadom na konfiguráciu terénu v zastavanom území obce, má charakter poľných a lesných ciest, ktoré sú čiastočne spevnené štrkom, alebo vozidlá jazdia k rodinným či rekreačným objektom po trávnatých priestoroch medzi pozemkami.

Lesné cesty, ktoré nadväzujú na miestne komunikácie, resp. na cesty III.tr., slúžiace hospodárskym účelom, sú vyjazdené a doprava na nich zaťažuje obytnú a rekreačnú funkciu.

V obci nie sú vybudované parkovacie plochy na verejných priestoroch.

V ÚPN – O sa navrhuje pozdĺž cesty III/3357 jednostranný chodník s voľnou šírkou min. 1,5 m, ostatné miestne komunikácie využívať aj naďalej pre peši a cyklistický pohyb, zrekonštruovať staré lesné cesty za účelom turisticko – náučnej a vyhliadkovej trasy, súbežne s cestou III/3357, pri potoku zrealizovať cykloturistickú cestičku na prepojenie obce s rybníkom a Ružínom.

Vodovod, odkanalizovanie, ČOV

Obec Opátka nemá vybudovaný verejný vodovod. Obyvatelia obce sú zásobovaní pitnou vodou individuálne z vlastných zdrojov. Rekreačné lokality na riešenom území sú zásobované pitnou vodou sčasti z prívodu vody z pramennej jímky miestnych prameňov, ale zväčša individuálne. Vodovod nazvaný „Vodovod Košické Hámre“ využívajú chaty, hotely a penzióny v rekreačných lokalitách a osadách v nich - Prielozky a Táleng. Zdroj vody, prírodné potrubie, čerpacia stanica a vodojem sa nachádzajú na lokalite Medzi skalami.

Obec a chatové osady nemajú vybudovanú kanalizáciu. Dažďové vody otekajú priekopami pozdĺž komunikácií do potoka. Splašky sú zachytávané do žump, ktoré sa sporadicky vyvážajú. Chaty využívajú aj suché záchody. Neprevádzkované stredisko (býv. ObÚ KE-okolie) zachytáva odpadové vody do župy. Zo žump sú splašky vyvážané na ČOV v Košiciach..

Zásobovanie elektrickou energiou, plynom a teplom

Obec a chatové osady sú zásobované elektrickou energiou 22 kV skupinovou prípojkou pre Galovu lúku a Opátku cez 6+2 trafostanice z primárneho VN vedenia č.204 Budulov – Krompachy. Prípojka VN je vedená vzduchom na drevených stĺpoch s betónovými pätkami. Prípojka vedie k trafostaniciam a po celej svojej dĺžke vyžaduje ochranné pásmo obojstranne 10 m od krajných vodičov. Trafostanice sú stožiarové a vyžadujú ochranné pásmo s 10 m okruhom.

Inštalované distribučné trafostanice v obci majú dostatočné výkonové rezervy aj pre krytie prípadného zvýšeného dopytu. NN rozvody spolu s VN rozvodom a verejným osvetlením boli modernizované.

Obec Opátka ani rekreačné lokality nie sú pripojené na verejný plynovod. Obyvatelia obce a v rekreačných lokalitách sa na varenie a vykurovanie v súčasnosti využívajú ostatné energetické média - stlačený plyn propán-bután, tekutý plyn, elektrická energia a tuhé palivo.

Telekomunikácie

Obec je súčasťou Regionálneho technického centra východ v primárnej oblasti Košice. Telefónni účastníci v obci sú pripojení miestnou telefónnou sieťou na miestnu digitálnu telefónnu ústredňu - digiblok umiestnený v K. Belej, v spoločnej budove s poštou. Ústredňa je kapacitne dimenzovaná na zabezpečenie požiadaviek na jednotlivé telekomunikačné služby aj pre hotely, penzióny, chaty v okolí obce a pre obec Opátka.

Telefónne rozvody MTS sú vedené vzduchom závesnými káblami na drevených a betónových podperných bodoch po krajiniciach miestnych komunikácií.

Opadové hospodárstvo

V katastri nie je evidovaná žiadna environmentálna záťaž. V území sa nachádzajú v nive potoka Opátka lokálne nelegálne skládky rôzneho prevažne inertného odpadu (piliny, výkopová zemina), ktoré nivu znehodnocujú. Komunálny odpad je separovaný (sklo, papier, plasty) a neseparovaný ukladaný do kuka nádob. Tento firmou Fura Rozhanovce na skládku v Kokšov – Bakši. V roku 2017 bolo vyprodukovaných celkom 32 tis. ton odpadu. Obec nemá zriadené kompostovisko ani zberný dvor.

C.II.10 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, register nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok sú zaradené:

- č. 4385/1 – Správa medených hámrov z 70-tych rokov 18. st. – neskorý barok; stav vyhovujúci,
- č. 430/1 – r.k. kostol sv. Floriána; jednoloďový- klasicistický; vznik r. 1784 a prestavba v r. 1845; stav vyhovujúci.

Do zoznamu pamätihodností obce hodno zaradiť i Božie muky, kríže a kaplnky v krajine, studne, ako aj býv. banské štôlne a banícke a spracovateľská diela, či zariadenia. Z obce je krásny výhľad na okolitú krajinu a obec je dobre vnímaná zo širšieho okolia. Mimoriadne hodnotné priestory sú okolo vodnej plochy.

C.II.11 Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

(napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie)

Na území obce Opátka sa nenachádzajú.

C.II.12 Iné zdroje znečistenia

(hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)

Na území obce Opátka sa nenachádzajú iné špecifické zdroje znečistenia, spôsobujúce hluk, vibrácie a žiarenie.

C.II.13 Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Hlavné environmentálne problémy riešiteľné úplne, alebo aspoň čiastočne metódami územného plánovania, na ktoré je riešenie Návrhu ÚPN-O Opátka sústredené, sú tieto:

- zložitá morfológia terénu a z toho prameniati komplikovaný komunikačný systém,
- chýbajúce odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd
- chýbajúca plynofikácia, čo má dopad na spôsob vykurovania a zabezpečovania teplej vody,
- chýbajúci zberný dvor a kompostovisko

C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

(predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie)

C.III.1 Vplyvy na obyvateľstvo

(počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce, iné vplyvy)

V riešení Návrhu ÚPN-O Opátka sa navrhujú také riešenia, u ktorých sa predpokladá pozitívny nepriamy vplyv na zdravie všetkých obyvateľov obce, ktorý spočíva v koncepčnom riešení prípravy územia obce na realizáciu dopravnej a technickej infraštruktúry, bývania, rekreácie a zložiek a faktorov ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia, ekologickej stability územia, ochrany poľnohospodárskej pôdy. Sú to predovšetkým návrhy na odstránenie negatívnych vplyvov na obytné prostredie v oblasti dopravy, technickej infraštruktúry, environmentálnej infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre šport, cestovný ruch a rekreáciu a celý súbor opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia.

V rámci riešenia Návrhu ÚPN-O sa navrhuje niekoľko rozvojových zámerov, ktoré budú mať pozitívny dopad z hľadiska environmentálneho:

- navrhované dobudovanie zásobovania pitnou vodou, odkanalizovania a čistenia odpadových vôd.
- návrh zberného dvora a kompostoviska,
- rozvoj voľného CR len v jestvujúcich rekreačných lokalitách a vo väzbe na zastavané územie obce,
- posilnenie úlohu rekreačno-turistickej obce, čím sa posilní úloha celého rekreačného priestoru nadregionálneho významu Ružín a Jahodná,
- rozšírenie športovo - rekreačné funkcie,
- posilnenie úlohu obce ako východiska do Volovských vrchov a Slovenského rudohoria,
- nové obytné funkcie lokalizované výhradne do obce,
- sieť značkových turistických a cykloturistických trás doplnená o nové trasy,
- zdôraznenie kompozičných a priestorových väzieb na prírodné hodnoty v území,
- odstránenie bodových a líniových dopravných závad.

C.III.2 Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Vplyvy na horninové prostredie z riešenia Návrhu ÚPN-O nevyplývajú.

C.III.3 Vplyvy na klimatické pomery

Nie sú identifikované žiadne vplyvy tohto typu z koncepcie Návrhu ÚPN-O obce.

C.III.4 Vplyvy na ovzdušie

(napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisii)

Strategický dokument ÚPN obce Opátka rozsahom návrhu priestorového usporiadania územia a funkčného využitia plôch má významný nepriamy pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia návrhom vybudovania kanalizácie a ČOV pre obec, návrhom postupnej prestavby miestnych komunikácií, návrhom pešieho chodníku v zastavanom území obce pozdĺž cesty III. triedy. Výhľadovo sa navrhuje využívanie alternatívnych zdrojov tepla, ako sú tepelné čerpadlá, solárne panely.

Nie sú navrhované žiadne výrobné plochy, preto vplyvy na ovzdušie nemožno predpokladať.

C.III.5 Vplyvy na vodné pomery

(napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby)

Strategický dokument ÚPN obce Opátka má nepriamy pozitívny vplyv na vodné pomery v území obce návrhom vybudovania kanalizácie a ČOV pre obec.

C.III.6 Vplyvy na pôdu

(napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia)

V Návrhu ÚPN-O je navrhovaná koncepcia územného rozvoja, ktorá si vyžaduje zodpovedajúci záber poľnohospodárskej pôdy na 12-tich nových lokalitách. Je navrhovaných 10 RD, 40 chát a plochy občianskeho vybavenia. Na záber PP sa navrhuje 6,9198 ha, z toho PP je 6,5254 ha. V zastavanom území je 0,4613 a 6,0641 ha mimo zastavaného územia. Dve lokality v rozsahu 1,8530 ha sú navrhované na najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôde.

Záber PP je v dokumentácii Návrhu ÚPN-O zdokumentovaný a zdôvodnený. Ide prevažne o trvalé trávnaté porasty. Nedochádza k členeniu celistvých plôch poľnohospodársky využívannej pôdy.

Záber lesnej pôdy je navrhovaný v rozsahu 0,01 ha, a to pre vodojem

V niektorých údoliach sú evidované aktívne erózne ryhy. Riziko intenzívnej vodnej erózie môže byť na svahoch po odstránení vegetačného krytu na lokalitách navrhovaných na výstavbu najmä na svahoch so strednou sklonitosťou (nad 7°), s nízkym obsahom humusu, nestabilnou štruktúrou pôd a vysokým podielom prachových častíc.

V k.ú. nie sú evidované svahové deformácie – zosuvy.

C.III.7 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

(napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)

V samotnom riešení dokumentácie Návrhu ÚPN-O obce nemožno identifikovať konkrétne negatívne vplyvy na biotopy. Nenavrhujú sa riešenia, ktoré by spôsobovali podstatný negatívny zásah do území ochrany prírody, územia NATURA 2000 a územného systému ekologickej stability.

C.III.8 Vplyvy na krajinu

(štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny)

Navrhovaná koncepcia rozvoja obce nemá zásadný dopad na krajinu a jej scenériu. Pri návrhu umiestňovania činností do územia sú rešpektované hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo. Návrhom vhodných opatrení sa dosiahne odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj eliminácia nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny.

Návrh hmotovo - priestorovej štruktúry vychádza zo snahy o čo najcitlivejšie zakomponovanie nových funkcií do dlhoročne sa vyvíjajúcej zástavby obce a chatových osád, ako aj krajinného prostredia na novej kvalitatívnej úrovni. Osobitne dôležitými sú priestory centra obce s pôvodnými domami, ako odkaz ľudovej architektúry.

Novými urbanistickými štruktúrami bude skompaktnená zástavba obce ako aj zástavba v rekreačných lokalitách.

Z hľadiska environmentálneho bude potrebné zachovať existujúcu drevinnú zeleň a doplniť ju v zmysle navrhovaných opatrení. Pre ochranu prírodných prvkov na území obce a vytváranie optimálneho zastúpenia plôch verejnej zelene v jeho pôdoryse sú zachované všetky významné plochy a zoskupenia prírodných prvkov a vysokej zelene na území obce, doplnené o ďalšie lokality v navrhovaných rozvojových plochách.

C.III.9 Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

(napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti, na územný systém ekologickej stability)

V koncepcii rozvoja obce navrhovanej v dokumentácii Návrhu ÚPN-O sú rešpektované územie NATURA 2000 a prvky nadregionálneho a regionálneho systému ekologickej stability sú doplnené o prvky miestneho ÚSES-u.

Celé posudzované územie mimo k.ú. obce leží v chránenom vtáčom území Volovské vrchy .

Regionálny ÚSES okresu Košice-okolie spresňuje priebeh nadregionálneho biokoridoru – Humenec, Sivec, Vozárska a vyčleňuje biokoridor a biocentrum regionálneho významu. Cez k.ú. obce prechádzajú regionálne biokoridory, ktoré prepájajú regionálne biocentra Dolina potoka Belá (48) Hlboká dolina (40) a Kojšova hoľa (18). Charakter miestnych biocentier majú plochy lokalít 2., 3., 4. a 5., (označenie podľa grafiky ÚPN-O) potok Opátka a jeho prítoky majú funkciu miestnych biokoridorov.

V rámci dokumentácie Prieskumov a rozborov boli v krajinnoekologickom pláne identifikované niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky (Potok Opátka s prítokmi, polointenzívne až intenzívne využívané lúky a pasienky v rámci zalesnenej plochy katastra, mimo obrábaných plôch, Medzi skalami – Kaliská – Nad Viničkovým jarkom, Rúbaň – Železná – Romanová.. Borovničiar – Vykrúcaná – Holica)..

Keďže obec plní prioritne rekreačnú funkciu, pre rozvoj obytnej funkcie obce sa navrhuje iba cca 10 RD v prielukách existujúcej zástavby, resp aj ako zmena funkcie bývalej pily.

Rozvoj voľného CR je navrhovaný v jstev rekreačných lokalitách a na plochách v kontakte so zastavaným územím obce.

Na zabezpečenie ekologickej stability a zvýšenia biodiverzity nie je potrebné vytvárať zvláštne podmienky pre obnovu poľnohospodárskej krajiny. Všeobecné opatrenia sú uvedené v kap. C.IV.2.

Celkovo treba v území mimo CHVÚ dodržiavať obmedzenia v najnižšom stupni ochrany, v ktorých sa podľa § 12 zákona uplatňujú ustanovenia všeobecnej ochrany prírody a krajiny podľa druhej časti zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a obmedzenia v zmysle § 13 zákona. Ide o základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny, rastlín a živočíchov, ochranu biotopov, ochranu prirodzeného druhového zloženia ekosystémov a preventívne a nápravné opatrenia orgánu ochrany prírody, ako aj zakázané a súhlasom podmienené činnosti.

Okrem prvkov ÚSES Návrh ÚPN-O navrhuje ďalšie opatrenia na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia. V návrhu všetkých funkčných plôch rozvoja obce sú rešpektované ochranné a bezpečnostné pásma, ktoré do katastrálneho územia obce zasahujú.

Vzhľadom na to, že celé katastrálne územie obce mimo hranice zastavaného územia, sa nachádza v území CHVÚ Volovské vrchy, niektoré navrhované funkčné plochy sú lokalizované na tomto území a vyžadujú si osobitné posúdenie vplyvov na CHVÚ:

Primerané posúdenie vplyvov navrhovaných plôch na CHVÚ Volovské vrchy:

Úvod:

Primerané posúdenie vplyvov plánu „Územný plán obce Opátka“ na územia sústavy Natura 2000 (ďalej len „primerané posúdenie“) je spracované v súlade s požiadavkou na primerané posúdenie vplyvu projektov a plánov na územia sústavy Natura 2000 podľa čl. 6.3 a 6.4 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (smernica o biotopoch) v súvislosti s uplatnením § 28 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon 543/2002“) a zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Pre hodnotenie vplyvov boli využité tieto podklady:

- vyhláška MŽP SR č. 196/2010 Z.z. z 16.4.2010, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Volovské vrchy, účinná od 15.5.2010.
- Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Volovské vrchy na roky 2016-2045 (ŠOP SR, Banská Bystrica, november 2015)
- Metodika hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v SR (SAZP, Banská Bystrica, 2016)

Uvedené dokumenty boli využité v rozsahu zodpovedajúcom predmetu posúdenia tak, aby bol dosiahnutý cieľ primeraného posúdenia, ktorým je určiť či predmetný Návrh ÚPN-O Opátka môže mať nepriaznivý vplyv na integritu Chráneného vtáčieho územia Volovské vrchy.

Charakteristika predmetu posúdenia podľa Návrhu ÚPN-O Opátka :

Do územia CHVÚ Volovské vrchy zasahujú návrhy týchto funkčných plôch v celkovej výmere cca 6,4ha:

- a) Funkčné plochy bývania v rodinných domoch (10 RD) o celkovej výmere 0,9 ha, ktoré sa nachádzajú v prielukách existujúcej zástavby (z toho 3RD sú v zastavanom území obce) . V súčasnosti sú tieto plochy evidované ako trvalé trávnaté pozemky.

- b) Funkčné plochy rekreačných chát v kontakte so zastavaným územím obce (23 chát) a v lokalite Viničkový potok (6 chát) o celkovej výmere 5,5 ha. V súčasnosti sú tieto plochy evidované ako trvalé trávnaté pozemky.
- c) Funkčná plocha zberného dvora a kompostoviska je navrhovaná v rámci lesohospodárskeho dvora pod Galovou lúkou .
- d) Funkčná plocha čistiarny odpadových vôd s výmerou 0,04ha.
- e) Funkčná plocha vodojemu s výmerou 0,01ha je na lesnej pôde

V zmysle navrhovanej regulácie funkčného využitia plôch v ÚPN-O sa pre tieto plochy bývania navrhujú nasledovné regulatívy:

PLOCHY POZEMKOV RODINNÝCH DOMOV - výstavba nových RD – koeficient zastavania pozemku do 0,2 a koef. zelene 0,6; uličná čiara vymedzuje verejný uličný priestor; stavebná čiara určuje umiestnenie stavby od hranice pozemku a je min 6 m; max. podlažnosť – 1NP a podkrovie

ú z e m i e s l ú ž i :

výlučne pre bývanie vo voľnej zástavbe,

n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s ť n o v a ť :

- garáže pre osobné autá,
- objekty, ktoré plnia doplnkovú funkciu – altánok, letná kuchyňa, dielňa,

v ý n i m o č n e s ú p r í p u s t n é

- RD s drobnochovom hospod. zvierat,
- obchody, služby a malé nerušivé remeselnícke prevádzky slúžiace potrebám miestneho obyvateľstva – ako súčasť RD,
- malé stravovacie zariadenia - ako súčasť RD,
- malé zariadenia pre výchovu, cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotné a športové účely – ako súčasť RD,

z a k á z a n é s ú :

- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV REKREAČNÝCH CHÁT - koeficient zastavanosti 0,1,

ú z e m i e s l ú ž i :

- pre rekreáciu v rekr. chate, prevažne viazaným návštevníkom,

n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s ť n í ť :

- doplnkovú športovú vybavenosť,
- technické objekty slúžiace rekreačnej vybavenosti,

z a k á z a n é s ú :

- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHA POZEMKU LESOHOSPODÁRSKEHO DVORA, ZBERNÉHO DVORA A KOMPOSTOVISKA

ú z e m i e s l ú ž i :

- pre umiestnenie lesohospodárskych strojov a drevnej hmoty,
- pre zber a triedenie komunálneho odpadu a kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu,

n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s ť n í ť :

- technické objekty, slúžiace hlavnej činnosti.

z a k á z a n é s ú :

- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

a/ ú z e m i e s l ú ž i :

- pre technické zariadenia slúžiace verejnosti – elektrické, vodovodné, kanalizačné, plynárenské,

b/ n a ú z e m í j e p r í p u s t n é u m i e s ť n í ť :

- ďalšie technické objekty, slúžiace hlavnej činnosti,

c/ z a k á z a n é s ú :

- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

Identifikácia dotknutého územia NATURA 2000:

Chránené vtáčie územie Volovské vrchy. identifikačný kód: SKCHVU036 – bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 196/2010 Z.z. z 16.4.2010, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Volovské vrchy, účinná od 15.5.2010. Celková rozloha CHVÚ Volovské vrchy je 121 420,65 ha. Je vymedzené na území k.ú. obcí okresu Rožňava, okresu Košice- okolie, v okrese Košice I, okrese Spišská Nová Ves, okrese Gelnica a v okrese Prešov (zoznam dotknutých obcí je uvedený v prílohe vyhlášky č. 192/2010 Z.z.).

Na k.ú. obce Opátka sa hranica CHVÚ začína na južnom okraji obce, pokračuje v smere na severovýchod úzkou dolinou potokom Opátky. Popod les prechádza hranica juhovýchodným smerom do doliny potoka Košarisko, ktorým pokračuje severozápadným smerom na severný okraj obce, kde sa hranica otáča a pokračuje späť južným smerom k východiskovému bodu.

CHVÚ Volovské vrchy je vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov: bociana čierneho, d'atľa bieločrptého, d'atľa čierneho, d'atľa prostredného, d'atľa trojprstého, hrdličky poľnej, jariabka hôrneho, krutihlava hnedého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, muchárika bieločrptého, muchárika červenohrdlého, muchára sivého, orla krikľavého, orla skalného, penice jarabej, prepelice poľnej, rybárika riečného, sovy dlhochvostej, strakoša červenochrptého, tetrova hlucháňa, tetrova holniaka, včelára lesného, výra skalného a žlny sivej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa považuje:

- vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda bociana čierneho, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, orla krikľavého, orla skalného a výra skalného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- mechanizované kosenie alebo mulčovanie trvalých trávnych porastov iným spôsobom, ako od stredu do okrajov od 1. mája do 30. júna na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára.

CHVÚ Volovské vrchy je pestrým územím tvoreným mozaikou rozličných biotopov. Prevažujú tu však lesné biotopy, aj väčšina vtáčích druhov tvoriacich predmet ochrany územia obýva lesné biotopy. Územie, na ktorom sú navrhované posudzované funkčné plochy Návrhu ÚPN-O sú však lokalizované mimo lesných biotopov, a to prevažne na biotopoch lúk a pasienkov a v rámci nelesnej drevinovej vegetácie, prípadne v priestore synantropnej vegetácie.

V súčasnosti je predmetom ochrany v CHVÚ Volovské vrchy 25 vtáčích druhov. Vzhľadom na rozsiahlosť územia CHVÚ, pre ochranu týchto druhov je v Programe starostlivosti pre CHVÚ Volovské vrchy na roky 2016-2045 územie CHVÚ rozčlenené na niekoľko ekologicko-funkčných priestorov (EFP), kde sa návrh opatrení prispôsobuje druhom, ktorých ochrana je v danom EFP prioritou.

Územie na k.ú. obce Opátka, na ktorom sú umiestnené lokality v Návrhu ÚPN-O v kontakte so zastavaným územím, je situované do priestoru EFP4: hniezdiská druhov otvorenej krajiny a loviská dravcov. Iba okrajovo, v južnej časti k.ú. je dotknutý priestor EFP2: hniezdiská lesných druhov, dutinových hniezdičov a dravcov.

EFP4 - hniezdiská druhov otvorenej krajiny a trávnych porastov sa vyhlasuje na ochranu druhov tvoriacich predmet ochrany CHVÚ Volovské vrchy, viazaných predovšetkým na nelesnú vegetáciu, kroviny, prípadne brehové porasty tokov mimo súvisle zalesnené oblasti. EFP 4 slúži predovšetkým na ochranu strakoša obyčajného, penice jarabej, krutihlava hnedého, hrdličky poľnej. V tomto EFP okrem toho je potrebné zohľadniť potrebu zachovania podmienok pre hniezdenie prepelice poľnej, ktorá je jedným z predmetov ochrany CHVÚ Volovské vrchy a o ochranu a zabezpečenie lovného biotopu pre dravce, predovšetkým tie druhy dravcov, ktoré sú predmetom ochrany v tomto CHVÚ: orol krikľavý, včelár lesný, orol skalný, ale aj ďalších druhov dravcov loviacich v otvorenej krajine.

Hodnotenie stavu druhov prioritne chránených v rámci dotknutého ekologicko-funkčného priestoru EFP4

predmet ochrany	celkový stav
prepelica poľná	druh sa stále vyskytuje v CHVÚ ako nehojný hniezdič vo vhodných lúčnych a poľných biotopoch najmä na úpätí vrchov
včelár lesný	B–priemerný, priaznivý stav
strakoš obyčajný	B–priemerný stav
krutihlav hnedý	stav biotopov dobrý, vyhovujúci
penica jarabá	stav biotopov dobrý, vyhovujúci
hrdlička poľná	stav biotopov dobrý, vyhovujúci, úbytok populácie
orol skalný	dlhodobý stabilný trend, príp. mierny nárast
orol krikľavý	C – nepriaznivý stav

Zdroj: Program starostlivosti Chránené vtáčie územie Volovské vrchy na roky 2016-2045

EFP2 – hniezdiská lesných druhov, dutinových hniezdičov a dravcov je vyčlenené na rozsiahlejších lesných porastoch mimo hniezdisk hlucháňa hôrneho za účelom ochrany dutinových hniezdičov, hniezdisk dravcov a ostatných lesných druhov. Toto EFP je tak umiestnené predovšetkým v centrálnej časti CHVÚ Volovské vrchy (menej v obvodových častiach CHVÚ). EFP2 sa teda rozkladá v centrálnej, severnej a západnej časti CHVÚ s výnimkou oblastí s výskytom hlucháňa, v menšej miere aj vo zvyšných častiach CHVÚ Volovské vrchy (v podcelku Galmus, obmedzenej miere aj v orografickom celku Čierna hora, miestami aj v južnej a východnej časti CHVÚ) s vhodnými lesnými biotopmi pre uvedenú skupinu lesných druhov.

Prioritou ochrany v EFP2 sú predovšetkým druhy orol krikľavý, bocian čierny, včelár lesný, tesár čierny, pôtik kapcavý, kuvičok vrabčí, sova dlhochvostá, d'ubník trojprstý, žlna sivá, muchárik bieločrptý a ďalej druhy jariabok hôrne, orol skalný, výr skalný, d'ateľ prostredný.

Hodnotenie stavu druhov prioritne chránených v rámci dotknutého ekologicko-funkčného priestoru EFP4

predmet ochrany	celkový stav	predmet ochrany	celkový stav
bocian čierny	B–priemerný, priaznivý stav	ďubník trojprstý	B–priemerný, priaznivý stav
včelár lesný	B–priemerný, priaznivý stav	žlna sivá	B–priemerný, priaznivý stav
tesár čierny	B–priemerný, priaznivý stav	muchárik bielokrký	B–priemerný, priaznivý stav
pôtik kapcavý	C – nepriaznivý stav	jariabok hôrny	stabilná populácia s max. zmenou $\pm 20\%$.
kuvičok vrabčí	B–priemerný, priaznivý stav	výr skalný	–
sova dlhochvostá	B–priemerný stav	ďateľ prostredný	stabilná populácia s maximálnou zmenou $\pm 20\%$.
orol skalný	dlhodobo stabilný trend, príp. mierny nárast	orol kriľavý	C – nepriaznivý stav

Zdroj: Program starostlivosti Chránené vtáčie územie Volovské vrchy na roky 2016-2045

Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy NATURA 2000:

Okrem vyššie uvedených podkladov je pre primerané posúdenie základným podkladom dokumentácia Návrhu ÚPN-O obce Opátka, ktorý je územnoplánovacou dokumentáciou spracovanou pre funkčné a priestorové usporiadanie územia obce. Návrh ÚPN-O, spracovaný v súlade s platnou legislatívou a mierka riešenia grafických výstupov (1:5 000) neposkytuje ešte v tomto štádiu konkrétne urbanistické a architektonické riešenie umiestňovania stavieb na navrhovaných funkčných plochách. Preto je posúdenie vplyvov navrhovanej funkčnej plochy iba „predbežné“. V ÚPN-O však možno stanoviť regulačné podmienky pre zástavbu a intenzitu využitia týchto funkčných plôch, ktoré sú záväzne v procese povoľovania stavieb. A zároveň, v ÚPN-O je možné požadovať opatrenia, ktorých dodržanie zabezpečí minimalizáciu negatívnych vplyvov na prírodné prostredie v území.

Vzhľadom na to, že funkčné plochy Návrhu ÚPN-O, ktoré sú navrhované na území CHVÚ, sú lokalizované mimo lesných biotopov, a to prevažne na biotopoch lúk a pasienkov a v rámci nelesnej drevinovej vegetácie, prípadne v priestore synantropnej vegetácie, je pre primerané hodnotenie vplyvov rozhodujúci vplyv na vtáčie druhy a ich biotopy v rámci priestoru EFP4.

Funkčné plochy lokalizované na území CHVÚ majú výmeru 6,4 ha, čo predstavuje vo vzťahu k výmere CHVÚ Volovské vrchy, ktoré má výmeru 121 420,65 ha úbytok plochy o 0,005 %, čo je menej ako 1%, čo je považované za hranicu pre stanovenie významného negatívneho vplyvu. Ani vo vzťahu k výmere priamo dotknutého priestoru EFP4 nie je úbytok jeho výmery väčší ako 1%.

Možnosti ovplyvnenia druhov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ, sú zhodnotené v nasledovnej tabuľke:

predmet ochrany	typ vplyvu	významnosť vplyvu	charakteristika vplyvu
prepelica poľná	priamy	-1	v rozsahu <u>menej ako 1%</u> je dotknutý hniezdny a potravinový biotop (lúčne a poľné biotopy na úpätí vrchov)
včelár lesný	nepriamy	-1	nedochádza k strate hniezdných biotopov (lesný porast) ani zhoršeniu ich podmienok, v rozsahu <u>menej ako 1%</u> je dotknutý potravinový biotop (obhospodarované nelesné plochy s min. podielom 0,5-0,9% ornej pôdy)
strakoš obyčajný	priamy	-1	v rozsahu <u>menej ako 1%</u> je dotknutý hniezdny a potravinový biotop (okraj lesných pozemkov, ktoré majú typický lúčny alebo pasienkový charakter s krovínami po celom obvode orografického celku)
krutohlav hnedý	priamy	-1	v rozsahu <u>menej ako 1%</u> je dotknutý hniezdny a potravinový biotop (nelesné biotopy, ako teplomilné krovinaté svahy, záhrady, aj okraje teplomilných listnatých lesov); jeho výskyt sa však obmedzuje najmä na južnú časť územia CHVÚ,
penica jarabá	priamy	-1	v rozsahu <u>menej ako 1%</u> je dotknutý hniezdny a potravinový biotop (otvorené nelesné biotopy, po okrajoch územia v údoliach riek a na úpätí vrchov); vyskytuje sa v nižšie položených otvorených biotopoch v okrajovej časti CHVÚ, najmä v južne orientovaných svahoch v južnej a juhovýchodnej časti CHVÚ, v iných častiach územia je výskyt druhu veľmi zriedkavý
hrdlička poľná	priamy	-1	v rozsahu <u>menej ako 1%</u> je dotknutý hniezdny a potravinový biotop (otvorené nelesné biotopy, po okrajoch územia v údoliach riek a na úpätí vrchov); vyskytuje sa najmä v južnej a východnej časti

predmet ochrany	typ vplyvu	významnosť vplyvu	charakteristika vplyvu
			CHVÚ vyznačujúcej sa miernejšími klimatickými danosťami
orol skalný	nepriamy	0	nedochádza k strate hniezdnych biotopov (lesný porast) ani zhoršeniu ich podmienok, nie je dotknutý ani potravinový biotop (lesné holiny)
orol krikľavý	nepriamy	0	nedochádza k strate hniezdnych biotopov (ihličnaté lesy s porastmi smrek a na západe a porastmi jedle v centrálnej časti, zmiešané lesy s bukovými a dubovými porastmi), nie je dotknutý ani potravinový biotop (potravinové biotopy sa nachádzajú prevažne mimo hraníc CHVÚ)

Vo vzťahu k navrhovaným funkčným plochám pre rodinné domy možno konštatovať, že ich lokalizácia na hranici CHVÚ v kontakte s existujúcou zástavbou, nevytvára predpoklad negatívneho zásahu do biotopov CHVÚ. Charakter zástavby rodinných domov s koeficientom zastavania pozemku do 0,2 a koeficientom zelene 0,6 zaručuje primerané zachovanie prírodných podmienok na týchto plochách.

Na funkčných plochách rekreačných chát sa v ÚPN-O navrhuje extenzívna zástavba s koeficientom zástavby max.0,1, čo predstavuje rozptýlenú formu zástavby rekreačných objektov s výmerou do 80 m² citlivo umiestnených v prírodnom prostredí.

Funkčná plocha zberného dvora a kompostoviska je navrhovaná v rámci lesohospodárskeho dvora, to znamená, že ide o plochu už v súčasnosti využívanú pre hospodársku činnosť.

Lokalizácia funkčnej plochy čistiarne odpadových vôd s výmerou 0,04ha má svoje opodstatnenie z hľadiska technicko-prevádzkových požiadaviek (spádové pomery, blízkosť recipientu, ochranné pásmo). Rovnako lokalizácia funkčnej plochy vodojemu s výmerou 0,01ha, ktorá je na lesnej pôde, si vyžaduje dodržanie výškových parametrov osadenia vodojemu. Preto je problematické uvažovať s inou lokalizáciou týchto stavieb.

Záver

Vo vyššie uvedenej tabuľke je významnosť predpokladaných vplyvov navrhovaných funkčných plôch na CHVÚ Volovské vrchy hodnotená stupňom -1, čo znamená že významnosť vplyvu je v kategórii „mierne negatívny vplyv“. **Predstavuje to obmedzený (mierny) nevýznamný negatívny vplyv. Mierne rušivý vplyv na biotop či populáciu druhu; mierne narušenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, okrajový zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Možno ho zmierniť alebo vylúčiť navrhnutými zmiernujúcimi opatreniami. Nevylučuje schválenie plánu.**

Návrh zmiernujúcich opatrení

Zmierňujúce opatrenia môžu byť v tomto štádiu navrhované iba v tej miere podrobnosti, ktorú umožňuje metodický rámec územnoplánovacej dokumentácie. Pre zmiernenie vplyvov a udržanie podmienok pre chránené druhy je potrebné realizovať nasledovné opatrenia, ktoré je potrebné premietnuť do ÚPN-O obce Opátka:

- v záväznej časti návrhu ÚPN-O sa pre funkčné plochy bývania v rodinných domoch navrhuje koeficient zastavania pozemku do 0,2. Tento koeficient je potrebné považovať pre lokality navrhované na území CHVÚ ako neprekročiteľný, s odporúčaním jeho zníženia na hodnotu 0,18, čím sa zabezpečí nižšia intenzita zástavby pozemkov s dostatočnými voľnými plochami záhrad,
 - zväziť redukciiu návrhu funkčnej plochy rekreačných chát (6 chát) lokalizovaných južne od zastavaného územia obce, vzhľadom na to, že návrh výraznejšie (klinovito) zasahuje do územia CHVÚ.
- Do záväznej časti ÚPN-O sa odporúča zaradiť v oblasti ochrany a zachovania krajiny nasledovné regulatívy:
- všetky elektrické vedenia uložiť káblom v zemi,
 - v rámci územnoplánovacích a iných plánovacích dokumentov požadovať zachovanie trávnatých porastov a vhodnej štruktúry krajiny vrátane medzí a úhorov,
 - v rámci stavebných konaní zachytávať prípadné ohrozenia hniezdnych lokalít prepelice poľnej a navrhovať náhradné riešenia,
 - pri poľnohospodárskej činnosti nepoužívať chemické látky, ktoré sú nebezpečné pre vtáky (označenie Vt1 až Vt4) a hmyz (označenie Vč1 a Vč2),
 - zachovanie extenzívneho spôsobu využívania lúk a trávnatých porastov s rozptýlenou krovitou vegetáciou.
 - podporiť zachovanie pôvodných druhov solitérnych drevín a krovitých formácií
 - zákaz vypaľovania trávnych porastov.
 - zabezpečiť usmernenie výrubu drevín - prioritná ochrana (ponechanie) solitérnych stromov a skupiniek stromov ostrovčekovito sa vyskytujúcich v poľnohospodárskej krajine, brehových porastov, prioritná ochrana stromov s obvodom kmeňa nad 80 cm,

Z vyššie uvedeného posúdenia vyplýva, že riešenie ÚPN-O obce Opátka nemá významný nepriaznivý vplyv na integritu územia CHVÚ Volovské vrchy z hľadiska cieľov jeho ochrany, preto je možné ho schváliť.

C.III.10 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

V riešení Návrhu ÚPN-O obce je rešpektovaná ochrana kultúrnych pamiatok v súlade s príslušnými legislatívnymi normami.

Všetky lokality, stavby a objekty navrhované do zoznamu pamätihodnosti obce sú v plnom rozsahu navrhované na integrovanie do rozvoja obce, t.j. ÚPD ich navrhuje ponechať a udržiavať v pôvodnom stave a upraviť ich okolie.

C.III.11 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na riešenom území sa nevyskytujú.

C.III.12 Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Dokumentácia Návrhu ÚPN-O Opátka je spracovaná v súlade s ustanoveniami zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) a vyhlášky č.55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD. V zmysle §11, odst. 5, písm. c), d) stavebného zákona je cieľom riešenia ÚPN-O okrem iného stanoviť aj:

- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územného systému ekologickej stability a tvorby krajiny vrátane plôch zelene,
- zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov,.....a významných prvkov krajiny.

To znamená, že už v procese tvorby ÚPN-O sú pri návrhu rozvojových zámerov brané do úvahy a hodnotené environmentálne dopady navrhovaných riešení. Z tohto hľadiska hodnotenie predpokladaných vplyvov ÚPD na životné prostredie a zdravie obyvateľov má význam najmä v prípadoch, keď navrhovanou koncepciou rozvoja územia dochádza ku kumulácii vplyvov, ktoré jednotlivo majú zanedbateľný účinok, ale ich kumulatívne pôsobenie je podstatné. Vzhľadom na mierku spracovania ÚPN-O obce (1:5 000) nie je možné na úrovni ÚPN-O riešiť a navrhovať opatrenia na elimináciu tých vplyvov, ktoré si vyžadujú rozbor a návrhy v podrobnejšej mierke riešenia s konkrétnymi vstupnými údajmi. V riešení Návrhu ÚPN-O sú navrhované funkčné plochy pre rozvojové zámery, ktoré môžu podliehať v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. posúdeniu vplyvov na ŽP (napr. funkčné plochy pre technickú infraštruktúru) a pre ktoré v štádiu riešenia Návrhu ÚPN-O nie sú relevantné vstupy. Vplyvy týchto rozvojových zámerov môžu byť hodnotené až na základe dokumentácií posudzovania vplyvov na ŽP spracovaných pre konkrétne činnosti v štádiu umiestňovania zámerov na konkrétnych plochách.

Prostredníctvom prerokovania Návrhu ÚPN-O Opátka v zmysle príslušných ustanovení stavebného zákona a posúdením v zmysle zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie, budú výsledné odporúčania na základe záverov a výsledkov týchto prerokovaní premietnuté do čistopisu Návrhu ÚPN-O obce Opátka.

C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

V riešení Návrhu ÚPN-O obce Opátka sú navrhované opatrenia, ktorých cieľom je eliminovať a minimalizovať existujúce negatívne vplyvy na životné prostredie, resp. predpokladané vplyvy spôsobené navrhovanou koncepciou územného rozvoja obce.

C.IV.1 Opatrenia na riešenie vplyvov na obyvateľstvo

Vplyvy na obyvateľstvo sú eliminované návrhmi na odstránenie súčasných negatívnych vplyvov na obytné prostredie v oblasti dopravy, technickej infraštruktúry, environmentálnej infraštruktúry. Návrhmi na vytvorenie podmienok pre zvýšenie kvality obytného prostredia a celým súborom opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia sa prispeje k skvalitneniu podmienok života obyvateľov obce. Konkrétne návrhy rozvojových zámerov a opatrenia, ktoré budú mať pozitívny dopad z hľadiska environmentálneho sú popísané v časti C.III.1. Vplyvy na obyvateľstvo.

C.IV.2 Opatrenia pre usporiadanie územia z hľadiska zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Vzhľadom na to, že obec disponuje veľmi kvalitným prírodným zázemím, bude potrebné pri príprave a realizácii rozvojových zámerov navrhovaných v Návrhu ÚPN-O maximálne rešpektovať prírodné prostredie a realizovať nasledovné ekologické opatrenia:

- v oblasti lesného hospodárstva zvyšovať vnútornú stabilitu jestvujúcich lesných porastov postupným dorastaním,

- zlepšiť využívanie lesného pôdneho fondu a plôch charakteru lesných porastov postupnou premenou niektorých porastov na pestrejšie, ekologicky stabilnejšie a biologicky hodnotnejšie, najmä v okrajových častiach lesného pôdneho fondu,
- prirodzené pasienky udržiavať v doterajšom stave, resp. zabezpečiť intenzívnejšie využívanie kvôli primeranému odstraňovaniu biomasy,
- v oblasti ochrany prírody zabezpečiť ochranu lokality NATURA 2000 a na celom území dodržiavať podmienky ochrany chráneného vtáčieho územia, ktoré budú častejšie konkretizované pre reálne lokality výskytu jednotlivých druhov vtákov,
- rešpektovať v území podmienky stanovené pre vyčlenené biotopy európskeho a národného významu v rámci jednotlivých ekologicky významných segmentov a zaznamenané druhy živočíchov a rastlín európskeho a národného významu,
- zachovať v krajine dominujúce pasienkarstvo,
- dobudovať spevnené lesné cesty,
- pri navrhovaní činnosti v území, ktorou môže byť ohrozený alebo narušený územný systém ekologickej stability, je potrebné navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu,
- spôsob využitia územia usmerniť tak, aby sa neznížila ekologická kvalita územia,
- regulovať zámerné rozširovanie nepôvodných druhov za hranicami zastavaného územia obce, sledovať výskyt, veľkosť populácií a spôsob šírenia nepôvodných druhov a najmä odstraňovať nepôvodné druhy, ktoré sa samovoľne šíria a vytláčajú pôvodné druhy z ich prirodzených biotopov a znižujú biologickú rozmanitosť,
- pri ostatných typoch vegetácie je potrebné zabezpečiť ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia plôch a rozširovanie nepôvodných invázných druhov v prirodzených spoločenstvách v okolí krajiny,
- rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.,
- navrhnúť rozvoj rekreačného zázemia obce stabilizovaním uchovaných hodnôt, ktoré sú citlivo zasadené do krajiny,
- novými plochami zástavby dotvárať charakter obce s cieľom uchovať jej harmonický vzťah k prírode,
- odstrániť z územia živelné skládky tuhého komunálneho odpadu a stavebného odpadu, zamedziť ich ďalšej tvorbe a postihnuté časti územia prijateľným spôsobom rekultivovať.

C.IV.3 Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov a na znižovanie negatívneho pôsobenia stresových javov

- dodržiavať ustanovenia ochrany prírody a krajiny, na území ktorom platí prvý stupeň ochrany,
- rešpektovať vyhlásené ochranné pásma zdrojov pitnej vody ,
- rešpektovať zákon NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve, ktorý stanovujúce ochranné pásmo pohrebiska na 50 m (v ňom sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy),
- za účelom skvalitnenia obytných a rekreačných podmienok navrhnúť v riešenom území prvky drobnej architektúry (zastávky autobusov, lavičky, verejné osvetlenie, infotabule, prameniská, lávky, oddychové zóny a pod.),
- zachovať v súčasnom stave výmeru lesných pozemkov,
- chrániť lesné pozemky pred degradačnými procesmi (acidifikácia a čiastočne erózia), nepoužívať hnojiva a vápnenie,
- rešpektovať územie s nízkym až stredným radónovým rizikom, pričom stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť využitie územia, v prípade návrhu zástavby na území s výskytom stredného radónového rizika navrhnúť opatrenia na zamedzenie negatívneho vplyvu žiarenia z prírodného prostredia na zdravie obyvateľov,
- rešpektovať vodohospodárske záujmy v krajine,
- využiť pri návrhu značný rozvojový potenciál pre CR, turizmus, drevospracujúcu a poľnohospod. výrobu,
- realizovať odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd,
- realizovať zberný dvor a kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu,
- realizovať efektívne spôsoby vykurovania a nové modernejšie zdroje tepla.

C.V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich cieľ a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom.

Pre hodnotenie vplyvu návrhu ÚPN obce Opátka neboli v Rozsahu hodnotenia, podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z.z. určené varianty. Návrh ÚPN obce Opátka je spracovaný invariantne podľa §22 stavebného zákona.

Porovnanie variantov

Porovnanie Návrhu ÚPN obce Opátka s nulovým variantom, t.j. so stavom bez ÚPN-O Opátka:

Funkcia	Nulový variant (súčasný stav, bez ÚPN obce)	Návrh ÚPN-O Košická Belá
Bývanie	Umiestňovanie bývania na pozemkoch v zastavanom území obce bez určených pravidiel rozvoja funkčných plôch rodinných domov.	Keďže obec plní prioritne rekreačnú funkciu, pre rozvoj obytnej funkcie obce, sa navrhuje iba cca 10 RD v prielukách existujúcej zástavby, resp aj ako zmena funkcie bývalej pily. Časť domového fondu navrhuje pre individuálnu chalupársku rekreáciu - zachovanie pôvodných ucelených skupín domov.
Občianske vybavenie	V obci absentujú zariadenia základného OV v oblasti školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb a maloobchodu. V prízemnej budove Obecného domu sídli obecný úrad, spolu s kultúrnou sálou. Budova si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu a prístavbu. Dom smútku v obci nie je. Nie sú vyriešené plochy a príslušné technické vybavenie územia pre možné umiestnenie zariadení základného občianskeho vybavenia. V prípade potreby resp. záujmu o umiestnenie zariadenia občianskeho vybavenia nastane improvizácia v podobe hľadania vhodného pozemku, bez poznania širších priestorových a územnotechnických väzieb v území.	Určuje rozvojové plochy nevyhnutného základného občianskeho vybavenia: - na pozemkoch rodinných domov odporúča prípustný rozvoj komerčných služieb a obchodu len ako doplnková funkcia, - navrhuje obnovu bývalého Školiaceho a rekreačného zariadenia - disponuje 50 lôžkami a 100 stoličkami. - navrhuje rekonštrukciu a adaptáciu budovy Lesov SR pre kultúrny dom.
CR, rekreácia, turizmus, šport	Kataster je súčasťou RÚC č.V - Hornádska kotlina a jeho ťažisko súčasťou rekr. priestor Ružín Do k.ú obce zasahujú rekreačné lokality: č.6/1 a 6/2 - Galová lúka - Zlatník - chatové osady - 27 chat (100 lôžok) a bývalé rekr. zariadenie ObÚ KE-okolie - 50 lôžok a 100 stoličiek, č. 9 - obec Opátka, plniacej aj chalupnícke a chatové funkcie - 14 chalúp a 34 chat (200 lôžok), č. 9/1 a 9/2 - roztrúsené chaty v krajine v údoliach Viničkového a Zlámaného potoka (1 chata a chalupa - 10 lôžok) - spadajú do rekr. lokality Opátka. Rekreačné aktivity v k.ú. obce sú s prevahou chatárenia, chalupárstva turistiky, cykloturistiky a lyžovania. Obec je nástupným bodom do okolitej krajiny. Obec nemá vybudované športové ihrisko.	- Navrhuje integráciu a skompaktne zástavby v existujúcich rekreačných lokalitách návrhom výstavby 6 chat v lokalite Viničkový potok a 11 chat v lokalite Galová lúka, - navrhuje integráciu a skompaktne zástavby návrhom 23 rekreačných chat v kontakte so zastavaným územím obce, - rozvoj voľného CR je navrhovaný len v jstv rekreačných lokalitách, resp. vo väzbe na existujúcu zástavbu obce, - navrhuje naďalej podporovať zachovanie pôvodnej architektúry zmenou využitia rod. domov na chalupy., - časť domového fondu navrhuje ponechať na využitie aj pre rekreačné účely - ubytovanie na súkromí, penzióny a pod., - navrhuje obnovu bývalého rekr. zariadenie ObÚ KE-okolie s 50 lôžkami. - pre turistiku zrekonštruovať staré lesné cesty za účelom sprístupnenia bývalých banských štôlní formou turisticko - náučnej a vyhladkovej trasy. - navrhuje športovisko pri bytovke, - navrhuje novú turistickú - náučnú a vyhladkovú trasu k býv. banským štôľňam. - pozdĺž potoka k Ružínu navrhuje cykloturistickú a kyslíkovú dráhu.
Výroba Poľnohospodárstvo	Južného okraja k.ú. obce sa dotýka určené prieskumné územie P2/19 Zlatá Idka. Priemyselná výroba nie je v obci zastúpená aj keď má bohatú tradíciu v ťažbe a spracovaní meďi. Pred obcou bola prevádzka pily. Dominantnú činnosť predstavuje lesné hospodárstvo s bohatou tradíciou. V území sa nachádza vysoké zastúpenie lesných porastov v kategórii lesy hospodárske, ochranné a lesy osobitného určenia. Lesy spadajú do LC Opátka a obhospodarujú ich Mestské lesy Košice a Lesy SR, š.p. Intenzívna poľnohospodárska činnosť nie v k.ú. obce zastúpená. Výroba je sústredená mimo k.ú. - v Košickej Belej	- Určené prieskumné územie je zachované a priemyselnú a spracovateľskú výrobu v obci nenavrhuje. - areál pily navrhuje zrušiť a nahradiť plochou pre RD. - navrhuje stabilizáciu lesného hospodárstva,
Doprava	Existujúca cesta III. tr. a sieť miestnych	Určuje funkčné triedy a kategórie existujúcich a navrhovaných miestnych komunikácií v závislosti na ich dopravnej záťaži v

	komunikácií s nevyhovujúcimi technickými parametrami pre príslušné kategórie miestnych komunikácií, bez chodníkov. Bodové závady : - nevhodné výškové napojenie úzkej miestnej komunikácie na cestu III. triedy, bez zakružovacích oblúkov, Liniové závady : - pozdĺž cesty III. triedy je potrebné vybudovať chodník aspoň jednostranne, - komunikácia nepostačujúcej šírky. Nie je možné pre sklonové a priestorové danosti riešiť prestavbu križovatiek.	urbanistickej štruktúre obce, rieši trasy peších a cyklistických komunikácií vo vzájomných funkčno-prevádzkových väzbách. Integruje plánované rozvojové zámery liniových stavieb: - zväčšiť vzdialenosti medzikrižovateľských úsekov, - prestavať slepo ukončenú cestu III/3357 na kategóriu MZ 7,5/50, - obslužné komunikácie radené do funkčnej triedy, ktorých to šírka uličného priestoru dovoľuje sa navrhujú postupne prestavať na kategóriu MO 6,0/40. - úseky ulíc, ktorých šírka uličného priestoru z dôvodu tesnej obostavanosti neumožňuje rozšírenie komunikácií pre obojsmernú premávku sa navrhuje zjednosmerniť. - pri slepo ukončených komunikáciách, ktorých dĺžka by bola väčšia ako 100 m sa navrhuje obrátisko, - účelové cesty, ktoré sú vybudované so šírkou vozovky 3,0 m s výhybňami a dopravne sprístupňujú chaty a chalupy, budú aj v návrhovom období vyhovovať pre obojsmernú premávku .
Technické vybavenie územia zásobovanie vodou odkanalizovanie	Obec Opátka nemá vybudovaný verejný vodovod. Obyvatelia obce sú zásobovaní pitnou vodou individuálne z vlastných zdrojov. Rekreačné lokality na riešenom území sú zásobované pitnou vodou sčasti z prívodu vody z pramennej jímky miestnych prameňov, ale zväčša individuálne. Obec nie je odkanalizovaná.	- Zásobovanie vodou sa navrhuje napojením na skupinový vodovod Košické Hámre a napojiť celú obec, vrátane chalúp a chát, ako aj väčšinu ostatných jestvujúcich a navrhovaných chát v k.ú. obce. - napojenie obce a rekreačných lokalít na vodovod sa navrhuje cez dotlačiaciu stanicu pri Viničkovom potoku a vodojem s kap. 50 m3 umiestneným nad obcou. - navrhuje sa vybudovanie verejnej kanalizácie a ČOV s kapacitou 400 EO. Pre obnovené školiace stredisko sa navrhuje malá čistička odpadových vôd (MČOV) so zaústením do potoka.
Technické vybavenie územia zásobovanie energiami	Obec je zásobovaná elektrickou energiou. Obec nie je plynofikovaná.	- Trafostanice inštalované na riešenom území majú značné výkonové rezervy a umožňujú pripájanie ďalších budúcich odberateľov, - nová zástavba si vyžiada rozšírenie rozvodnej siete NN predĺžovaním z priľahlých ulíc, - výhľadovo navrhuje efektívnejšie spôsoby vykurovania a nové modernejšie zdroje tepla aj na tradičné palivá, - navrhuje postupne využívať alternatívne zdroje tepla ako sú bioplyn, tepelné čerpadlá a solárne panely.
Ochrana životného prostredia a zeleň	Kvalita životného prostredia obce je dobrá.. Obec sa nachádza mimo zaťažených oblastí, v oblasti prostredia vyhovujúceho až vysokej kvalite. Kvalitu ŽP ovplyvňuje Negatívne: - nevyhovujúca a chýbajúca environmentálna infraštruktúra, Pozitívne: - do územia katastra zasahuje v rámci siete Natura 2000 CHVÚ, Volovské vrchy	- Navrhuje odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd, - rieši koncepciu rozvoja dopravnej siete, - rešpektuje kostru ekologickej stability zahŕňajúcu miestne, regionálne a nadregionálne významné ekosystémy - rešpektuje ochranu CHVÚ Volovské vrchy, pričom navrhované lokality rodinných domov a rekreačných chát na tomto území majú nepodstatný vplyv na jeho stabilitu (viď. vyhodnotenie vplyvov v kap. C.III.9) - navrhuje zberný dvor a kompostovisko, - navrhuje doplnenie verejnej zelene, - navrhuje stabilizáciu lesov,

C.VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov ÚPN obce Opátka na životné prostredie obce a zdravie jej obyvateľov bola použitá metóda analýzy navrhutej koncepcie územného rozvoja obce .

Základné zdroje údajov o súčasnom stave životného prostredia:

- Prieskumy a rozboru pre ÚPN-O obce Opátka
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O Opátka a výsledky jeho prerokovania
- Návrh ÚPN-O Opátka
- ÚPN VÚC Košického kraja a jeho zmeny a doplnky 2017
- Krajská koncepcia starostlivosti o životné prostredie
- aktualizovaný R-ÚSES okresu Košice - okolie (2006)
- Atlas krajiny SR

Na základe týchto podkladov boli formulované údaje o vstupoch a výstupoch na územie, v rozsahu ktorého je riešený Návrh ÚPN-O Opátka a súvisiace charakteristiky a hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

C.VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Vo vzťahu k stupňu posudzovanej ÚPD a mierke riešenia (1:5000) sa v procese spracovania správy o hodnotení tohto strategického dokumentu vyskytuje veľa neurčitostí, najmä z dôvodu nedostatku vstupných informácií súvisiacich s očakávanými vplyvmi na životné prostredie, ktoré môžu nastať pri realizácii rozvojových zámerov na navrhovaných funkčných plochách a pri umiestňovaní konkrétnych činností a stavieb v území. Istá neurčitosť môže vyplývať aj z faktu, že správa o posúdení vplyvov na životné prostredie sa spracúva pred ukončením procesu prerokovania Návrhu ÚPN-O, kedy nie sú známe stanoviská kompetentných orgánov štátnej správy a ďalších zainteresovaných organizácií a inštitúcií, a ani postoj verejnosti, k navrhutej koncepcii riešenia.

Vo väčšine aspektoch hodnotenia vplyvov na životné prostredie nie je možné v správe jednoznačne vyhodnotiť dopad navrhovanej koncepcie na životné prostredie a odporúčať riešenia, ktoré budú zapracované do čistopisu Návrhu riešenia ÚPN-O. V tomto zmysle túto správu treba považovať ako východiskový podklad pre vypracovanie dokumentov pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie konkrétnych činností, stavieb a rozvojových zámerov, ktoré podliehajú v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. posúdeniu.

C.VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Návrh Územného plánu obce Opátka je spracovaný v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou ÚPN VÚC Košického kraja v znení neskorších zmien a doplnkov. Hlavným cieľom obstarania ÚPN-O je v súlade s §11 stavebného zákona stanoviť:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v nadväznosti na okolité územie,
- prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch,
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územného systému ekologickej stability a tvorby krajiny, vrátane plôch zelene,
- zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, kultúrohistorických hodnôt a významných krajinných prvkov,
- zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia.

Posudzovaný Návrh ÚPN-O Opátka tieto ciele napĺňa. Predmetom riešenia sú aj tie aspekty, ktoré sa procesom posudzovania strategických dokumentov podľa zákona 24/2006 Z.z. sledujú, t.j. predchádzať, eliminovať a minimalizovať negatívne vplyvy navrhovanej koncepcie územného rozvoja obce na životné prostredie. V záväznej časti Návrhu ÚPN-O sú stanovené zásady a regulatívy, ktoré tieto aspekty riešenia potvrdzujú.

Cieľom spracovania Návrhu ÚPN-O obce je odstránenie urbanistických, dopravných a environmentálnych závad a posilnenie ekologickej stability krajiny. Navrhnutá koncepcia priestorového usporiadania a funkčného využitia územia vnáša poriadok do urbanistickej štruktúry zastavaného územia obce s využitím jeho rozvojového potenciálu a vytvára všeobecne zrozumiteľné pravidlá na tvorbu a ochranu životného prostredia obce. V tomto štádiu nie sú známe konkrétne údaje o budúcich investíciách umiestňovaných na navrhovaných funkčných plochách, je posúdenie vplyvov navrhovanej koncepcie rozvoja obce iba „predbežné“, s množstvom neurčitostí. Preto až v ďalších etapách posudzovania vplyvov na životné prostredie, pri realizácii navrhovanej koncepcie rozvoja, bude možné navrhovať adekvátne opatrenia na riešenie konkrétnych vplyvov, ktoré s realizáciou koncepčných zámerov súvisia.

C.IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

Spracovateľ správy: Ing. arch. Agnesa Hoppanová, Jenisejská 1/F, 04 001 Košice

Spolupráca: Ing. arch. Dušan Burák, Architektonické štúdio ATRIUM, Mlynská 23, 040 01 Košice

C.X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- Prieskumy a rozbor pre ÚPN-O obce Opátka
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O Opátka a výsledky jeho prerokovania
- Návrh ÚPN-O Opátka
- ÚPN VÚC Košického kraja a jeho zmeny a doplnky

- Krajská koncepcia starostlivosti o životné prostredie
- aktualizovaný RÚSES okresu Košice - okolie (2006)
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja (dopad na obec)

C.XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov

(podpisom, pečiatkou oprávneného zástupcu navrhovateľa)

Opátka, február 2020

.....
Ing. Martin Müller
starosta obce Opátka